

Wzorcowe materiały dydaktyczne w zakresie:
MODUŁ JĘZYKÓW OBCYCH – JĘZYK ANGIELSKI
POZIOM – SZKOŁA PODSTAWOWA
(I i II etap edukacyjny)

INQUIRY-BASED LANGUAGE LEARNING
(IBLL)
IN ENGLISH CLASSROOM

Barbara Muszyńska

Inquiry-based language learning (IBLL) in English Classroom

Inquiry-based learning / *Uczenie przez dociekanie* jest czymś więcej niż prostą strategią instruktazową. Jest to filozoficzne podejście do nauczania i uczenia się. Dociekanie daje uczniom możliwość aktywnego uczestniczenia we wspólnym poszukiwaniu wiedzy i rozumienia poprzez dyskusje oraz aktywność zarówno na lekcji, jak i poza nią.

Ciekawość uczniów pomaga im zaangażować się i uzyskać głębsze zrozumienie tematów i treści, zamiast zapamiętywać i odtwarzać biernie zasady, czy formuły gramatyczne. Na lekcjach łączymy to, co uczniowie wiedzą na dany temat z tym, co chcą wiedzieć (Rejeki, 2013). Ten rodzaj nauki wzbogaca zaangażowanie uczniów, pozwalając im na samodzielne zgłębianie tematów oraz tworzenie własnego procesu uczenia się. Zwiększa to interakcję, motywację i uwagę w klasie. Uczniowie stają się troskliwi, zmotywowani, współpracujący i innowacyjni (Władowska, 2019). Wzmacnia również wiedzę językową uczniów w języku ojczystym oraz obcym i ich kompetencje komunikacyjne. W nauce języka angielskiego takie podejście jest korzystne pod wieloma względami, np. w celu poprawy słownictwa, wyjaśnienia form gramatycznych lub pomocy uczniom w negocjowaniu znaczeń (Lee, 2014).

Cel wykorzystania uczenia się poprzez dociekanie w szkole:

- rozwój umiejętności komunikacyjnych uczniów (w mowie i piśmie) w języku angielskim
- promowanie nauki i rozumienia
- promowanie uczenia się przez całe życie
- motywowanie i angażowanie uczniów
- nadawanie pierwszeństwa pytaniom, pomysłom i myśleniu uczniów

Istnieją cztery rodzaje uczenia się w oparciu o dociekanie (przedstawione poniżej), które mogą być wdrażane w szkole w zależności od wieku uczniów, ich umiejętności językowych, kompetencji oraz materiału, **na jakim zamierzamy pracować z uczniami.**

Confirmation Inquiry (Zapytanie o potwierdzenie)

– Uczniowie otrzymują pytanie, odpowiedź i sposób dotarcia do odpowiedzi. Wyniki są z góry znane. Uczniowie wykorzystują swoje umiejętności krytycznego myślenia, aby dowiedzieć się, jak dana metoda działa. Nauczyciel opracowuje pytanie na podstawie tematu, który był poruszany na poprzedniej lekcji. Uczniowie są następnie zachęceni do przeprowadzenia ćwiczenia, które wymaga od nich zebrania, zapisania i przed-

stawienia informacji. Zamiast odkrywać coś nowego, głównym celem jest potwierdzenie i pogłębienie wcześniejszej wiedzy.

Structured Inquiry (Zapytanie ustrukturyzowane) – Uczniowie otrzymują pytanie otwarte i metodę badawczą. Używają opisanej metody do stworzenia wniosków popartych dowodami. Tak jak na poprzednim poziomie, ustrukturyzowane zapytanie zaczyna się od pytania zadanego przez nauczyciela. Ponownie nauczyciel jest odpowiedzialny za zdefiniowanie procedury, której powinni przestrzegać uczniowie. Kluczowa różnica polega na tym, że uczniowie są odpowiedzialni za przedstawienie własnych wyjaśnień do swoich wniosków. Nauczyciel jest odpowiedzialny za przeprowadzenie ich przez każdy krok, ale uczniowie są zachęceni do analizowania i oceniania zebranych informacji.

Guided Inquiry (Kierowane zapytanie) – Uczniowie gromadzą się w grupach, aby opracować metody badawcze i wzmocnić umiejętności rozwiązywania problemów w celu osiągnięcia konkluzji w odpowiedzi na pytanie otwarte, które zadaje im nauczyciel. Po opracowaniu własnej metody pracy i zadawania pytań, pod kierunkiem nauczyciela, uczniowie będą zbierać, analizować i prezentować swoje wyniki. Zanim uczniowie rozpoczną pracę według wypracowanej przez siebie metody, nauczyciel powinien ją zatwierdzić.

Open Inquiry (Otwarte zapytanie) – Uczniowie stawiają wymyślone przez siebie pytania, które badają własnymi metodami, prezentując swoje wyniki w celu poszerzenia swojej bazy wiedzy poprzez dyskusję. Ten ostatni poziom, czasami nazywany „prawdziwym zapytaniem”, wymaga dużej autonomii i myślenia w wysokim stopniu uporządkowanego. W tym momencie uczniowie są w pełni odpowiedzialni za kierunek swoich badań, od definiowania pytań do analizowania i komunikowania wyników. Ten etap może wydawać się niezwykle złożony, ale przy odpowiednim przygotowaniu i wsparciu nie ma powodu, dla którego uczący się w pierwszej kolejności nie mogliby zaangażować się w otwarte badanie. (Na podstawie Randy L. Bell, Lara Smetana, and Ian Binns, 2005; Banchi & Bell, 2008, s. 27).

Wymienione powyżej cztery rodzaje uczenia się w oparciu o dociekanie na pewno sprawdzą się, gdy

prowadzimy przedmiot w języku ojczystym. Jeśli zaś chodzi o kształcenie w języku obcym, zapewne sprawdzą się nam pierwsze trzy rodzaje, w tym pierwsze dwa dla uczniów w wieku młodszym. Jak twierdzi Caputo (2014, s. 376), uczniowie uczący się języka drugiego lub obcego mogą mieć problem przy Open Inquiry, gdzie nowe zasady gramatyki lub znaczenia słownictwa miałyby podlegać ich wyjaśnieniu, czy samodzielnemu wydedukowaniu, co może wpłynąć na złe zrozumienie znaczeń w języku obcym i prowadzić do utrwalenia błędów językowych.

W szkole podstawowej uczenie przez dociekanie może zostać podzielone na cztery elementy, które brane są pod uwagę podczas planowania zajęć:

1. **Attitudes / Postawy** – w tym obszarze pracujemy nad: docenianiem, zaangażowaniem, pewnością siebie, współpracą, twórczym działaniem, ciekawością świata, empatią, entuzjazmem, niezależnością, uczciwością, szacunkiem, tolerancją.

2. **Skills / Umiejętności** – w tym obszarze pracujemy nad: komunikacją, umiejętnościami społecznymi, dociekaniem, zarządzaniem sobą i swoim czasem, myśleniem.

3. **Action / Działanie** – w tym obszarze znajduje się powtarzający się cykl: decyduję -> działam -> dokonuję refleksji i dalej od nowa decyduję itd.

4. **Concepts / Idee** – w tym obszarze zadajemy pytania:

Refleksja – Skąd o tym wiemy?

Zmiana – Jak się to zmienia?

Odpowiedzialność – Jaka jest Twoja odpowiedzialność?

Decyzja / Teza – Jak to działa?

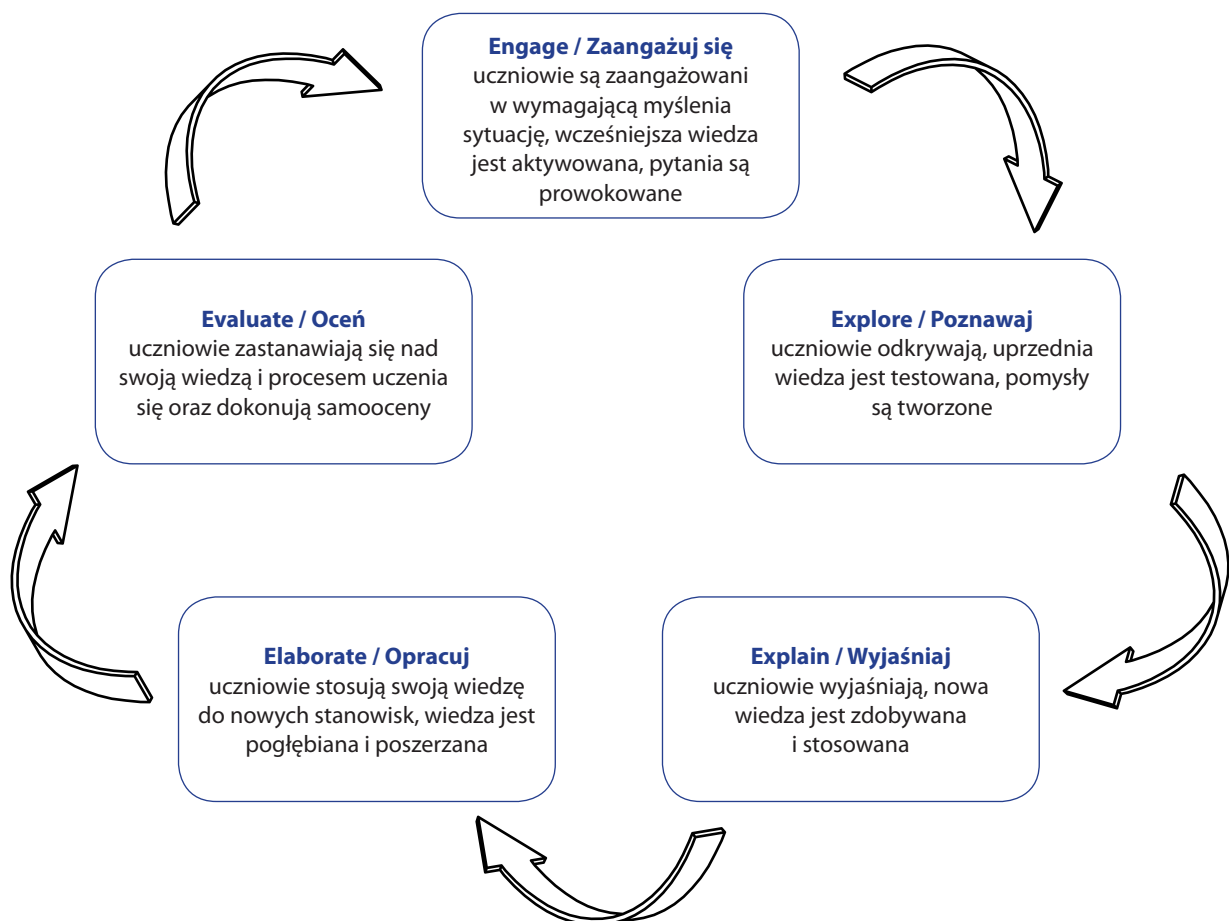
Forma / Rodzaj – Jakie to jest?

Związek – Jak się to łączy z innymi rzeczami?

Perspektywa – Jakie są punkty widzenia?

Przyczynowość – Dlaczego to jest takie jakie jest?

W szkole podstawowej, również w klasie językowej, uczenie przez dociekanie charakteryzuje 5 E:

Etap **Engage / Zaangażuj się** jest dobrym momentem na dokonanie wstępnej oceny przez nauczyciela uprzedniej wiedzy uczniów oraz rozumienia lub nierozumienia tematu (Duran & Duran, 2004). Jest to etap lekcji skoncentrowany na uczniu oraz wywołaniu zainteresowania u uczniów ciekawości tematem. Na tym etapie możemy wykorzystać np. wideoklipy, ćwiczenia ruchowe, krótkie prezentacje wprowadzające w temat, ale nie udzielające odpowiedzi. Jest to etap skoncentrowany na uczniu.

Etap **Explore / Poznawaj** wymaga przygotowania ćwiczeń, które zaangażują uprzednią wiedzę uczniów w celu dociekania, tworzenia nowych pomysłów / idei oraz postawieniu wstępnych tez / założeń (Bybee, 2009). Na tym etapie możemy wykorzystać np. pytania wstępnie sprawdzające, ćwiczenia sprzyjające sprawdzeniu założeń uczniów, ćwiczenia analizujące zebrane informacje, ćwiczenia służące do wyciągania wniosków. Jest to etap skoncentrowany na uczniu.

Etap **Explain / Wyjaśnij** to etap skoncentrowany bardziej na nauczycielu, ale nauczyciel tutaj kieruje się doświadczeniami uczniów z poprzedniego etapu (Duran & Duran, 2004). Uczniowie wyjaśniają swoje rozumienie tematu, a zadaniem nauczyciela jest korygowanie błędnych przekonań / wniosków uczniów (Bybee, 2009). Podczas tego etapu lekcji nauczyciel

pokazuje formalne definicje i opisy. Na tym etapie możemy wykorzystać np. podręcznik, teksty z różnych źródeł, interaktywne prezentacje, popracować nad językiem uczniów.

Etap **Elaborate / Opracuj** jest odpowiednim momentem do zachęcania uczniów do zastosowania nowego rozumienia pojęć, jednocześnie wzmacniając ich nowe umiejętności językowe. Uczniowie mogą prowadzić dodatkowe działania sprzyjające dociekaniu, przygotowywać różne opracowania, dzielić się informacjami i pomysłami lub stosować swoją wiedzę i umiejętności w innych dyscyplinach. Ten etap cyklu nauczania daje nauczycielowi możliwość zintegrowania języka z innymi obszarami tematycznymi (treściami przedmiotowymi). Na tym etapie możemy wykorzystać np. debaty, nauczanie problemowe, eksperymenty.

Etap **Evaluate / Oceń** Faza ewaluacji zachęca uczniów do oceny ich zrozumienia i umiejętności oraz daje nauczycielom możliwość oceny postępów uczniów w osiągnięciu celów edukacyjnych. Ocenianie formatywne i sumatywne jest odpowiednie na tym etapie. Możemy tutaj również wykorzystać: portfolio, mapy koncepcyjne, prezentacje, dzienniki (journals) oraz dokonać oceny opartej na wynikach pracy. Uczniowie mogą dokonać samooceny.

Wykorzystanie uczenia przez dociekanie w kształceniu językowym języka obcego oznacza...	
więcej...	mniej...
<ul style="list-style-type: none"> planowania nauczania języka obcego, które umożliwia uczniom realizację celów edukacyjnych z ogólnej podstawy programowej stosowania strategii nauczania, które zachęcają do aktywnego dedukowania znaczeń zapewnienia osobom uczącym się języków obcych możliwości intelektualnego włączenia się w naukę języków obcych nauki języka obcego poprzez współpracę, negocjacje i autentyczną komunikację 	<ul style="list-style-type: none"> planowania nauczania języków obcych z wykorzystaniem programów językowych, które izolują naukę języków obcych od głównych oczekiwań i celów edukacyjnych zawartych w ogólnej podstawie programowej stosowania strategii nauczania, które zachęcają do biernego odbierania znaczeń zapewnienia uczącym się języków obcych prostych i bezwysiłkowych zadań, które są powtarzalne i pozbawione kontekstu nauki języka obcego w odosobnieniu bez autentycznej komunikacji

Na podstawie: Caputo, 2014, s. 374

Ćwiczenia oparte na dociekaniu powinny być:

- zintegrowane z programem nauczania
- nauczane z naciskiem na rozwój uczenia się przez całe życie i myślenia krytycznego
- postrzegane przez uczniów jako istotne dla ich potrzeb
- związane z wcześniejszymi doświadczeniami uczniów
- doświadczane poprzez wspólne uczenie się.

Przykładowe ćwiczenia, z jakimi się spotkamy w uczeniu przez dociekanie to np. mapy myśli, plakaty, projekty (służące pogłębianiu zrozumienia tematu), spontanicznie zadawane pytania (znak ciekawości uczniów), ćwiczenia wykorzystujące doświadczenia swoje i innych, dzielenie się wiedzą, tłumaczenie nowych zagadnień, wyrażanie swojej opinii, a co charakterystyczne w tym podejściu, włączanie pytań i pomysłów uczniów do programu nauczania (Władowska, 2019).

Aby pomóc uczniom w rozwoju i zrozumieniu procesu dociekania, nauczyciel:

- wybiera odpowiedni materiał językowy z programu nauczania
- opracowuje projekt działań edukacyjnych w oparciu o metodę uczenia się poprzez dociekanie
- wspiera uczniów w tworzeniu i zgłębianiu tematu
- modeluje proces, aby wspomóc uczniów.

W miarę jak uczniowie przechodzą przez proces dociekania, nauczyciel:

- motywuje uczniów do znajdowania, analizowania i wykorzystywania informacji
- pomaga uczniom wyjaśnić i zrozumieć, co myślą poprzez zadawanie pytań, parafrazowanie i odpowiednio dobrane zadania
- daje uczniom możliwość zapisywania informacji
- daje uczniom możliwość skupienia się na krokach niezbędnych do realizacji ich zapytań
- indywidualizuje nauczanie
- ocenia postępy uczniów w obszarach treści i procesu (np. dochodzenia do wniosków)
- demonstruje i modeluje proces uczenia się oparte go na dociekaniu
- daje uczniom możliwość rozwoju i zadawania pytań.

Na podstawie Alberta Learning and Teaching Resources, 2004.

Istotne jest to, iż w nauczaniu przez dociekanie w stosunkowo łatwy sposób możemy zorganizować proces nauczania tak, aby odpowiadał on tempu pracy indywidualnych uczniów. Możemy dać odpowiedzialność uczniom za własne uczenie się, co powinno skutkować zwiększeniem motywacji wewnętrznej i ich zaangażowania w naukę języka obcego. Ważny

jest również fakt, abyśmy wykorzystywali refleksje oraz opinie uczniów w dalszym planowaniu pracy.

Uczenie się jest wzmocnione, kiedy:

- strategie oceny pasują do wyników uczącego się i są dostosowane do instrukcji
- ocena jest zintegrowana z instrukcją (planowanie jednostki i lekcji)
- ocena odnosi się do nowo wprowadzonych pojęć oraz do wcześniejszego uczenia się
- uczniowie są zaangażowani we własną ocenę
- uczniowie otrzymują natychmiastowe, istotne informacje zwrotne
- uczniowie o wszystkich umiejętnościach są w stanie wykazać, co wiedzą i co potrafią zrobić
- ocena angażuje i motywuje uczniów.

Na podstawie Alberta Assessment Consortium, 2000, s. 2.

Ocenianie**Ocenianie powinno:**

- być częścią trwającego procesu, a nie zbiorem odosobnionych zdarzeń
- skupiać się zarówno na procesie, jak i na efekcie końcowym
- stwarzać uczniom możliwości zrewidowania swojej pracy w celu wyznaczenia celów i poprawy uczenia się
- dostarczyć feedback o stanie zaawansowania w zakresie tego, jak dobrze uczniowie mogą zaprezentować wyniki zrealizowanych celów uczenia się w danym czasie
- być odpowiednie pod względem rozwoju, odpowiednie do wieku, zrównoważone pod względem płci oraz uwzględniać kulturowe i specjalne potrzeby uczniów
- pochodzić z wielu źródeł (formalnych i nieformalnych)
- stwarzać uczniom możliwości wykazania się tym, co wiedzą, rozumieją i potrafią zrobić
- angażować uczniów w określanie i/lub tworzenie kryteriów
- przekazać kryteria oceny pracy uczniów przed rozpoczęciem zadań, aby mogli zaplanować swoją naukę
- być przekazywane uczniom, tak aby rozumieli oczekiwania związane z efektami uczenia się.

Na podstawie Alberta Learning, 2003, s. 7–8.

Ponadto praktyki oceniania powinny pomagać uczniom i zachęcać ich do tego, aby:

- być odpowiedzialnymi za własną naukę
- być zaangażowanymi w ustalanie kryteriów oceny swoich produktów lub wyników
- współpracować w celu uczenia się i osiągnięcia wyników
- czuć się kompetentnymi i odnoszącymi sukcesy
- wyznaczać cele do dalszego rozwoju.

Na podstawie Alberta Learning, 2003, s. 8.

Sprawdź, na ile Twoje podejście jako nauczyciela jest nastawione na uczenie przez dociekanie w klasie:

Które z podanych przykładów stanowią o dociekanii?

1a. Uczniowie wypełniają kalendarz fazy księżycowej przez wycinanie zdjęć Księżyca w różnych fazach, umieszczenie ich w miesięcznym kalendarzu w odpowiednim dniu oraz oznaczają każdą z ośmiu głównych faz Księżyca.

1b. Po zakończeniu ćwiczenia wstępnego dotyczącego uprzedniej wiedzy uczniów na temat faz Księżyca uczeń pyta o prawidłową kolejność faz Księżyca. Nauczyciel wzywa uczniów do określenia kolejności faz poprzez obserwację Księżyca i zapisywanie swoich obserwacji przez miesiąc.

1c. Nauczyciel zaczyna od pytania: „Czy Księżyc wschodzi i co noc ustawia się o tej samej porze?” Po krótkim omówieniu pytania nauczyciel demonstruje powstanie i ustawienie Księżyca na kilka kolejnych wieczorów za pomocą symulacji komputerowej. Następnie nauczyciel ułatwia w klasie dyskusję, w której stwierdza, że Księżyc wznosi się i ustawia około 50 minut później każdego wieczoru.

Kolejne przykłady:

2a. Uczniowie definiują i opisują efekt El Niño za pomocą tekstu i obrazów, które znajdują w Internecie.

2b. Uczniowie idą do biblioteki, aby znaleźć wycinki z gazet opisujących wpływ El Niño na wybrzeże

Kalifornii. Następnie podsumowują to, co znajdują w dwustronicowym raporcie pisemnym.

2c. Uczniowie wybierają lokalizację w Stanach Zjednoczonych, a następnie wyszukują w Internecie miesięczne dane temperaturowe tej lokalizacji za ostatni rok El Niño. Następnie studenci porównują miesięczne dane temperaturowe dla roku El Niño z danymi dotyczącymi średniej temperatury z ostatnich 50 lat, aby ocenić wpływ El Niño na daną lokalizację.

Odpowiedzi:

Przykłady 1b, 1c i 2c obejmują zarówno pytanie badawcze, jak i analizę danych, a tym samym wspierają uczenie się poprzez badanie. W przykładzie 1b nauczyciel zadaje pytanie: „Jakie są fazy Księżyca?”. Odpowiedzi uczniów na to pytanie oparte są na analizie ich własnych obserwacji księżycowych. W przykładzie 1c lekcja z pytaniami jest włączona do demonstracji prowadzonej przez nauczyciela. Chociaż nauczyciel prezentuje dane za pomocą symulacji komputerowej, uczniowie są zaangażowani jako klasa w analizę wirtualnych obserwacji. Przykład 2c wzywa uczniów do odpowiedzi na pytanie: „Jaki jest wpływ El Niño na klimat w danej miejscowości? Uczniowie odpowiadają na to pytanie w oparciu o analizę danych zebranych w Internecie.

Na podstawie: <https://www.nsta.org/publications/news/story.aspx?id=50983>

Ocena umiejętności komunikacyjnych i procesów poznawczych uczniów

Umiejętności uczniów w kontekście języka i procesów poznawczych można zapisać oraz sprawdzić wg poniższej tabeli (Bentley, 2010, s. 86).

Umiejętności komunikacyjne			
<i>Imię:</i>			
<i>Potrafi:</i>	<i>Data</i>	<i>Data</i>	<i>Data</i>
odpowiadać na pytania związane z treściami przedmiotowymi – otwarte – zamknięte			
zadawać pytania związane z treściami przedmiotowymi – otwarte – zamknięte			
wychodzić z nowymi pomysłami dotyczącymi treści			
zapytać o wyjaśnienia dotyczące treści			
wyjaśnić własne pomysły/idee			
budować swoje idee na bazie innych			
zareagować na pytania ze strony innych			
przeciwstawić się twierdzeniom innych			
wykorzystać dane, aby wspierać swoje pomysły			
identyfikować podobieństwa i różnice			
relacjonować główne punkty dyskusji			
personalizować treści, wykorzystując zdobyte informacje			
zaprezentować treści			
Umiejętności poznawcze			
<i>Imię:</i>			
<i>Potrafi:</i>	<i>Data</i>	<i>Data</i>	<i>Data</i>
dopasować słowa do obrazków			
porównać dwa przedmioty, dwie osoby, miejsca itp.			
porównać trzy lub więcej przedmioty, osoby, miejsca itp.			
klasyfikować przedmioty, ludzi, miejsca itp.			
podejmować decyzje			
wyjaśniać			
myśleć twórczo w obszarze przedmiotu			
wyciągać wnioski			
definiować problemy			
oceniać pracę rówieśników wg ustalonych kryteriów			
oceniać pracę własną wg ustalonych kryteriów			

W sposób naturalny tabela ta będzie się odnosiła w różnym stopniu do uczniów młodszych i do uczniów starszych. Zawsze pamiętajmy o dostosowaniu oceniania do kompetencji i możliwości poznawczych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W podejściu *uczenie przez dociekanie* nie ma miejsca na poszukiwanie jednej prawidłowej odpowiedzi. Pytania i problemy badawcze prowadzą do nowych rozwiązań i idei. Podręcznik i nauczyciel przestają być jedynym źródłem informacji dla uczniów. To, co uczniowie wypracują, jest wynikiem ich rozumowania. Takie podejście jest więc zaprzeczeniem podawczego sposobu przekazywania wiedzy. Rola nauczyciela polega na prowokowaniu uczniów do zadawania

pytań, na stwarzaniu możliwości do samodzielnego formułowania wniosków (pokazujących zrozumienie danego procesu/problemu i reguł nim rządzących, i wreszcie na doprowadzaniu do przedstawienia rozwiązania postawionego problemu (Muszyńska, Papaja, 2019, s. 87–88). Nauczyciel powinien traktować uczniów podmiotowo, co sprzyjać będzie ich aktywności własnej w procesie uczenia się języka obcego i nabywania kompetencji i umiejętności potrzebnych do samodzielnego myślenia, podejmowania działań w codziennych sytuacjach. Powinno się więc zrezygnować z nauczania frontalnego na rzecz otwierania przed uczniami różnych rodzajów aktywności sprzyjających swobodnej wymianie myśli i wspólnemu poszukiwaniu znaczeń.

Bibliografia

- Alberta Assessment Consortium. (2003). *Refocus: Looking at assessment for learning*. Edmonton, AB: Alberta Assessment Consortium.
- Alberta Assessment Consortium. (2000). *How to develop and use performance assessments in the classroom*. Edmonton, AB: Alberta Assessment Consortium.
- Alberta Learning and Teaching Resources (2004). *Focus on inquiry: a teacher's guide to implementing inquiry-based learning*. <http://blogs.ubc.ca/stevemcg/files/2014/09/Focus-on-Inquiry-teacher-guide.pdf>
- Banchi, H., Bell, R. (2008). *The many levels of inquiry*. <http://www.miseagrant.umich.edu/lessons/files/2013/05/The-Many-Levels-of-Inquiry-NSTA-article.pdf>
- Bentley, Kay (2010). *The TKT Course. CLIL Module*. University of Cambridge: Cambridge
- Bybee, R. W. 2009. *The BSCS 5E Instructional Model and 21st Century Skills*. Colorado Springs, CO: BSCS.
- Caputo, L. (2014). Using Inquiry-based Learning to Teach Additional Languages in a High School Context. In P. Blessinger, J. Corfora (Eds) *Inquiry-based Learning for Arts, Humanities and Social Sciences. A Conceptual and Practical Resource for Educators (Vol 2)*. UK: Emerald Group Publishing. https://www.academia.edu/13549866/Using_Inquiry-Based_Learning_to_Teach_Additional_Languages_in_a_High_School_Context
- Duran, L. B., and Duran, E. 2004. "The 5E Instructional Model: A Learning Cycle Approach for Inquiry-Based Science Teaching". *Science Education Review* 3(2): 49-58.
- Lee, H. Y. (2014). Inquiry-based teaching in second and foreign language pedagogy. In *Journal of Language Teaching and Research*, 5(6), 1236-1244.
- Muszyńska, B., Papaja, K. (2019). *Zintegrowane kształcenie przedmiotowo językowe. Content and Language Integrated Learning (CLIL). Wprowadzenie*. PWN Publishing House. ISBN: 978-83-01-20763-2
- Randy L. Bell, Smetana, L., Binns, I. (2005). Simplifying Inquiry Instruction. In *National Science Teaching Association*. <https://www.nsta.org/publications/news/story.aspx?id=50983>
- Rejeki, S. (2013). Inquiry-based language learning (IBLL): Theoretical and practical views in English classroom. In *English Franca Vol 1 No 02 Tahun 2-17*, STAIN Curup.
- Władowska, S. (2019). *Uczenie przez dociekanie*. W *Edunews* <https://edunews.pl/narzedzia-i-projekty/narzedzia-edukacyjne/4607-uczenie-przez-dociekanie>

MODUŁ NAUCZANIA

Temat zajęć: Fruits and Vegetables

Klasa: I

Czas trwania zajęć: 3 jednostki lekcyjne

Cele

Cele główne:

- wspieranie aktywności językowych uczniów w języku obcym
- rozwijanie motywacji uczniów do nauki języka angielskiego
- wspomaganie aktywności poznawczej uczniów poprzez rozwijanie umiejętności posługiwania się przydzielania przedmiotów do kategorii (edukacja matematyczna)

Cele szczegółowe:

- uczeń rozumie polecenia nauczyciela
- uczeń potrafi wymieniać wybrane nazwy owoców i warzyw w języku angielskim
- uczeń potrafi powiedzieć, które owoce i warzywa (nie)lubi w języku angielskim
- uczeń potrafi zapytać innych o to, co lubią w języku angielskim

Metody / Techniki / Formy pracy

- nauczanie przez dociekanie
- metody aktywizujące
- metoda audiolingualna
- ankieta (class survey)
- gra w warcaby

Środki dydaktyczne

- owoce i warzywa (realia lub świeże cucumber, corn, carrot, pepper, apple, pear, banana, kiwi)
- karty obrazkowe owoców i warzyw (jak wyżej) i kolorów (orange, red, green, yellow)
- karty pracy 1, 2, 3
- zestawy warcab (wycięte pionki)
- dwa kosze – jeden na warzywa, drugi na owoce
- online video

Opis przebiegu zajęć

Etap 1) Engage / Zaangażuj się

Przynieś na zajęcia owoce i warzywa (realia lub świeże) – cucumber, corn, carrot, pepper / apple, pear, banana, kiwi – powinny być w kolorach: orange, red, green, yellow.

Usiądź z uczniami na podłodze, pokaż owoce i warzywa i zadaj pytania o kilka z nich *'Do you like bananas?'* Odpowiedzi Yes. / No. Połóż karty obrazkowe z kolorami na środku dywanu i zapytaj, wskazując na kartę obrazkową, *'What colour is it?'* Uczniowie odpowiadają. Następnie wskaż np. owoc i zapytaj *'What colour is kiwi?'* itd.

Następnie rozwiś na ścianie flashcardy z warzywami i owocami i poproś uczniów, aby stanęli obok tego produktu, który lubią *'What do you like? Stand next to what you like.'* Najpierw zademonstruj z jednym uczniem. Następnie zapytaj kilka osób *'What colour is... (to obok czego uczeń stoi)?'*

Zapytaj uczniów, czy mają pomysł na to po co na dzisiejszej lekcji owoce i warzywa i po co dwa kosze. Gdzie można pójść z koszem? (Coś kupić, ale i też coś sprzedać).

Etap 2) Explore / Poznaj

Dzielenie na kategorie. Rozdaj każdemu uczniowi kartę pracy 1 z podziałem na dwie kategorie vegetables & fruit. Uczniowie przydzielają odpowiednie produkty, pracując indywidualnie.

Następnie uczniowie w parach dokonują 'peer-assessment', sprawdzają czy produkty są przydzielone do odpowiednich kategorii. Monitoruj i sprawdzaj pracę uczniów w trakcie zadania.

Etap 3) Explain / Wyjaśnij

Gra w warcab. Zachęć uczniów do gry w warcab w grupach (np. cztery grupy). Karta pracy 2 – wydrukuj plansze do warcab z obrazkami owoców i warzyw na ciemnych polach. Uczniów dzielimy na grupy. Po jednej osobie z grupy siedzi przy stoliku z warcabami, reszta stoi lub siedzi za nimi. Przypominamy zasady gry w warcab. Każda osoba z grupy wykonuje jeden ruch, stawiając pionek, mówi jak nazywa się produkt, na którym stawia pionek. Następnie przechodzi na koniec i zamienia się z kolejną osobą z grupy i tak aż do końca gry. Zwycięska grupa może posegregować owoce i warzywa (realia lub świeże) do koszy przyniesionych przez nauczyciela.

Etap 4) Elaborate / Opracuj

Uruchom filmik 'Fruit or vegetable what is it?' z YouTube (od 0,13 sek – 0,55 sek):

<https://www.youtube.com/watch?v=zFGF23RbzaQ>

W trakcie filmiku zatrzymuj go i pozwól uczniom zgadywać owoc lub warzywo w języku angielskim. Po obejrzeniu filmiku zapytaj uczniów *'What fruit do you like?'* zapisz pytanie i odpowiedź na tablicy *'I like..'* Przećwicz je chóralnie z uczniami. Następnie zadaj pytanie ponownie i zachęć uczniów do wykrzyknięcia swojej odpowiedzi w tym samym czasie (wszyscy mówią *I like + swój owoc*). Powtórz to samo z warzywem.

Shouting dictation – Poproś uczniów, aby stanęli w dwurzędzie. Jeden rząd pod ścianą z jednej strony klasy, drugi z drugiej strony klasy przy oknie. Każdy uczeń musi mieć parę po drugiej stronie sali naprzeciwko siebie. Jeśli ktoś nie ma pary, może na ten czas być z nauczycielem lub w dwójkę. Zadaniem uczniów jest dowiedzieć się, co drugi uczeń w parze lubi jeść. Jedna strona sali krzyczy pytanie o owoc, a druga odpowiada. Następnie druga strona krzyczy pytanie o warzywo i pierwsza krzyczy swoją odpowiedź. Zapytaj uczniów, czy dowiedzieli się, co osoba w parze lubi jeść. Poproś uczniów o kilka przykładów.

Class survey – Rozdaj kartę pracy 3 z pytaniem na górze strony *'What fruit do you like?'* oraz niektóre karty pracy z pytaniem *'What vegetable do you like?'* Zadaniem uczniów jest przejść się po klasie i zadać pytanie do wszystkich osób w klasie, za każdym razem zapisując imię ucznia i rysując warzywo lub owoc. Po zakończeniu ankiet osoby, które pytały o owoc, siadają razem. Osoby, które pytały o warzywo, siadają razem. Najpierw pracują indywidualnie, licząc ile sztuk danego owocu lub warzywa padło w odpowiedziach. Następnie sprawdzają swoje wyniki w grupie i ustalają, ile sztuk wpisują. Kolejnym krokiem jest przeniesienie uzyskanych danych w formie graficznej. Wykorzystaj stronę:

<https://www.mathsisfun.com/data/bar-graphs.html>, aby pokazać uczniom przykładowe wykresy. Porozmawiajcie o nich wspólnie. Daj uczniom czas w grupach, aby stworzyli swój jeden wykres. Obydwa wykresy (owoce i warzywa) powieście na ścianie i omówcie.

Etap 5) Evaluate / Oceń

Ocena prezentacji uczniów przez uczniów i nauczyciela.

Dodatkowe rozwiązania metodyczne

Na początku lub końcu jednej z toku lekcji możesz wykorzystać dodatkowe zabawy, które przyczynią się do lepszego zapamiętania materiału leksykalnego z lekcji, np.:

Zabawa w kole. Ustaw krzesła w małym kole (do 8 osób – tyle mamy nazw owoców i warzyw). Jeśli masz liczną klasę, pozostałe osoby obserwują, a zabawa toczy się szybko, więc po kilku minutach następuje zamiana osób. Poproś uczniów, aby usiedli na krzesłach i każdemu przydziel jedną nazwę, którą muszą zapamiętać. Następnie, najpierw nauczyciel (aby zademonstrować zabawę) wchodzi do środka koła i trzymając np. maskotkę / ścierkę w ręce, musi szybko powiedzieć nazwę jakiegoś produktu (z dzisiejszej lekcji), a następnie podbiec do osoby, która otrzymała tę nazwę, i ją w kolano maskotką / ścierką uderzyć, tak aby ta osoba weszła do koła, a ta która stała w kole, mogła usiąść. Osoba wywołana, siedząca, może się uratować, wywołując szybko inną nazwę produktu (zanim zostanie uderzona w kolano), wtedy osoba w środku musi się skierować w stronę kolejnej osoby itd. Zabawa wywołuje wiele radości u dzieci, a tym samym pozwala przećwiczyć nazwy warzyw i owoców.

Możesz również wykorzystać zabawę **tic tac toe** (kółko i krzyżyk). Narysuj na tablicy odpowiednie dla tej zabawy pola, ponumeruj je. Następnie przyczep do nich karty obrazkowe (owoce, warzywa) tyłem do przodu, tak aby nie było widać obrazków. Podziel uczniów na dwie grupy (kółko i krzyżyk). Pierwsza grupa zaczyna, wybierając pole (mówią 'Number seven, please.) Nauczyciel odwraca kartę obrazkową, a grupa mówi nazwę produktu na karcie. Jeśli zgadną, stawiamy ich znak (kółko lub krzyżyk). Kontynuujemy grę.

Zabawa **stepping stones** jest również odpowiednia. Rozkładasz skserowane (żeby nie zniszczyć oryginalnych) karty obrazkowe na podłodze w dwóch rzędach w różnej kolejności. Dzielisz uczniów na dwie grupy. Pierwsza osoba z obydwu grup startuje w tym samym czasie, musi stanąć na każdej karcie obrazkowej, powiedzieć jej nazwę i postarać się dobiec do końca szybciej niż osoba z drugiej drużyny.

Zabawa **crocodile** jest również dobrą alternatywą. Uczniowie stoją po jednej stronie sali (można pobać się na korytarzu lub na dworze), na początku nauczyciel stoi po drugiej stronie i jest krokodylem. Uczniowie sami wybierają, jakim owocem lub warzywem są. Nie wolno ich zmieniać w trakcie zabawy.

Uczymy się wspólnie, jak zapytać krokodyla, czy możemy przejść przez jego rzekę:

Crocodile, crocodile (na *cro* – uderzamy w kolana obiema rękami; *co* – uderzamy w kolana obiema rękami; *dile* – klaszczemy w dłonie)

Please may we x2 (na *please* – uderzamy w kolana obiema rękami; *may* – uderzamy w kolana obiema rękami; *we* – klaszczemy w dłonie)

Cross your river! (falujemy rękami z jednej strony na drugą, jakby płynęła rzeka)

Krokodyl odpowiada:

Only if you like...np. banana

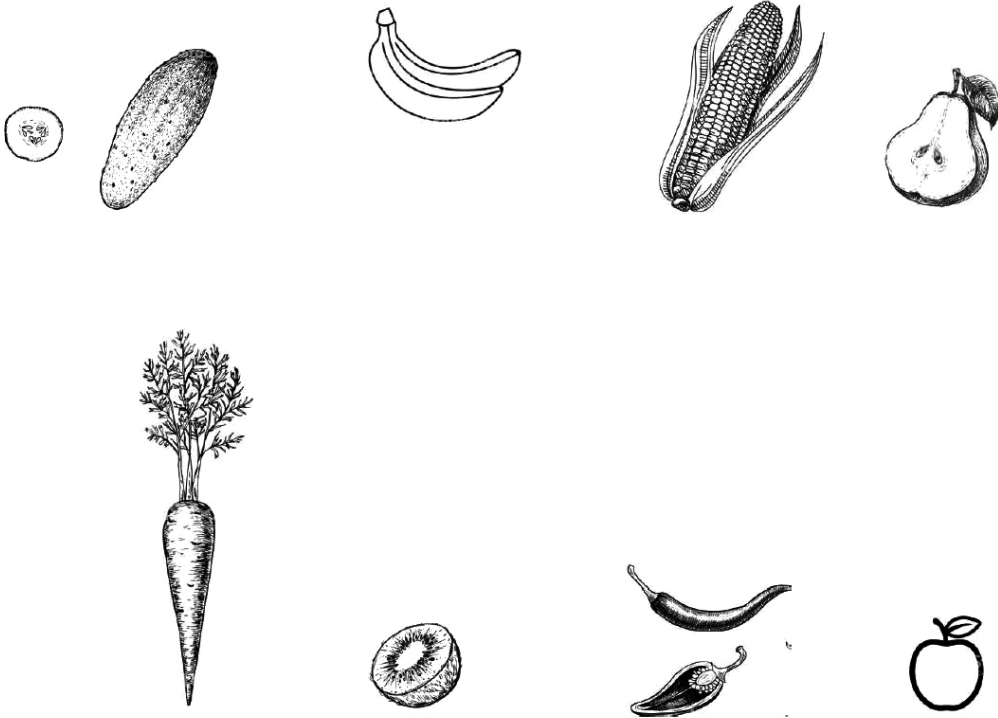
W tym momencie uczniowie, którzy wybrali *banana* mogą bezpiecznie przejść na drugą stronę rzeki.

Następnie krokodyl mówi: *Go!*

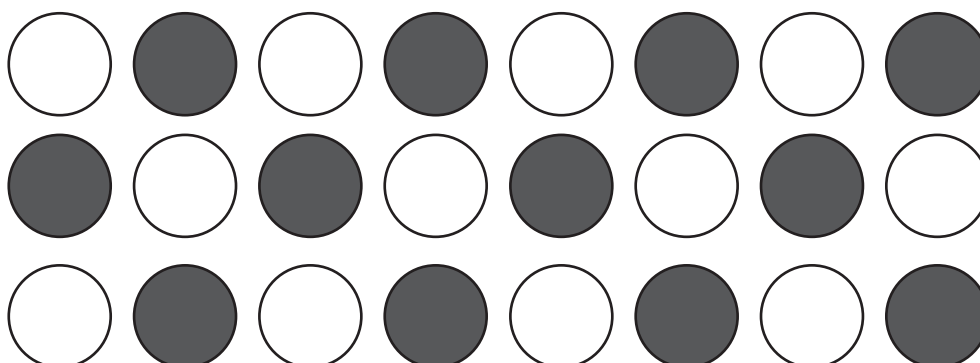
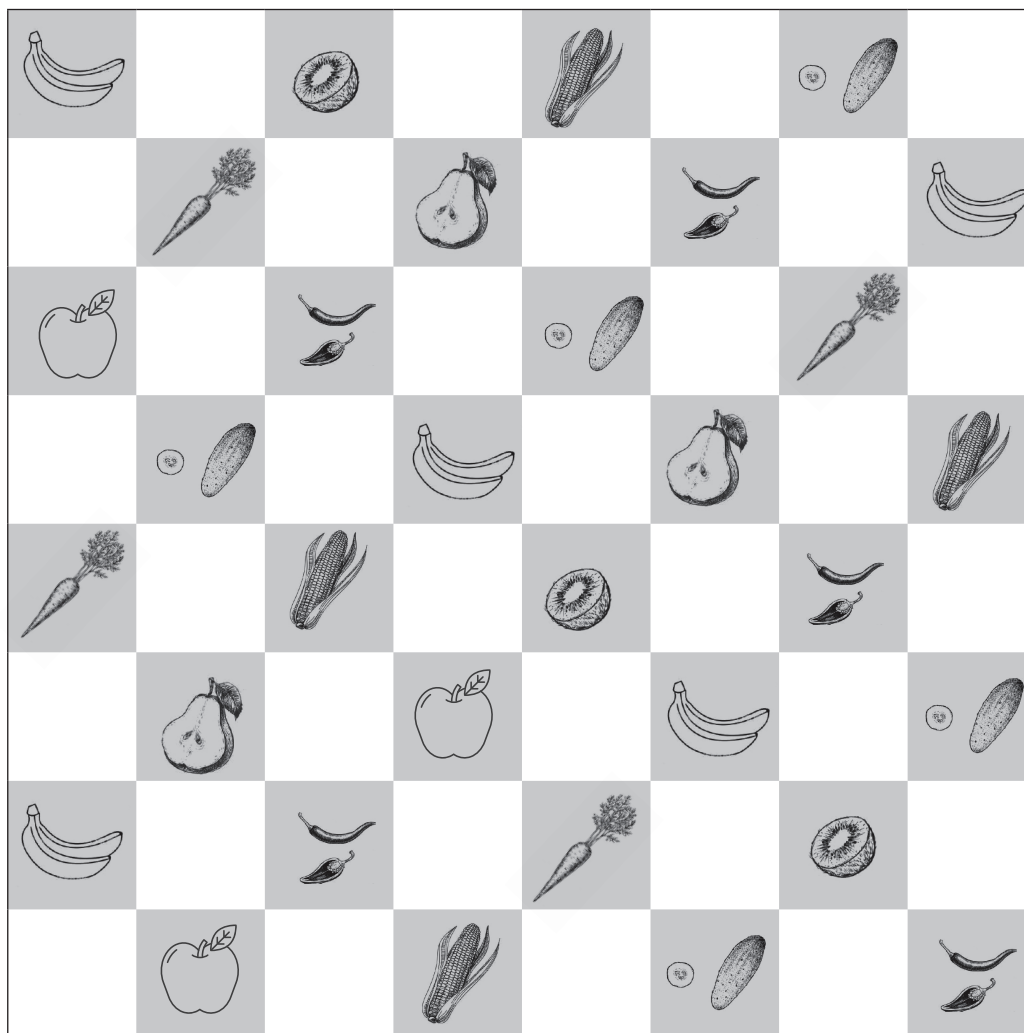
I pozostali uczniowie muszą spróbować przebiec przez rzekę niezłapani przez krokodyla.

Ten, kto zostanie złapany przez krokodyla, staje się krokodylem i gra toczy się od nowa.

KARTA PRACY 1

KARTA PRACY 2 – warcaby

KARTA PRACY 3

What fruit do you like?

KARTA PRACY 3

What vegetable do you like?

MODUŁ NAUCZANIA

Temat zajęć: Me and my friend

Klasa: II

Czas trwania zajęć: 3–4 jednostki lekcyjne

Cele

Cele główne:

- wspieranie aktywności językowych uczniów w języku obcym
- rozwijanie motywacji uczniów do nauki języka angielskiego
- wspomaganie aktywności poznawczej uczniów poprzez rozwijanie umiejętności dokonywania porównań (zauważania podobieństw i różnic – edukacja matematyczna)

Cele szczegółowe:

- uczeń rozumie polecenia nauczyciela
- uczeń potrafi nazwać kilka ubrań, członków rodziny oraz zwierząt w języku angielskim
- uczeń rozumie i potrafi odpowiedzieć na pytanie *Have you got...? Has s/he got...?* w języku angielskim
- uczeń potrafi zadać pytanie *Have you got...?*, aby dowiedzieć się informacji
- uczeń potrafi uzupełnić kartę pracy zebranymi przez siebie informacjami w języku angielskim

Metody / Techniki / Formy pracy

- nauczanie przez dociekanie
- metody aktywizujące
- metoda audiolingualna

Środki dydaktyczne

- karta pracy 1
- karty obrazkowe (T-shirt, dress, skirt, jumper, trousers, hat, shoes, sandals / granddad, granny, cousin, sister, brother / dog, cat, hamster, rabbit, turtle, fish)
- białe kartki A4

Opis przebiegu zajęć

Etap 1) Engage / Zaangażuj się

Poproś uczniów, aby usiedli na dywanie. Przygotuj karty obrazkowe. Pokazuj je albo szybko obracając, albo pokazując tylko fragment. Uczniowie zgadują. To słownictwo uczniowie powinni już znać. Następnie rozdaj po jednej karcie obrazkowej każdemu uczniowi lub na parę uczniów i zapytaj 'Who has...?'. Uczniowie, którzy mają daną kartę obrazkową, kładą ją na środku na podłodze. Następnie zagrajcie w Snap. Wywołaj daną kartę. Uczniowie mają za zadanie uderzyć ręką w kartę, której nazwę słyszą. Zabieramy karty, które zostały już wywołane.

Przywieś karty do tablicy. Dodaj obok nich karty z nazwami (napisami). Poproś uczniów, aby każdy z nich spróbował w myślach przeczytać słowa i w myślach dopasował je do obrazków. Następnie poproś chętnych, aby dopasowali słowa do obrazków na tablicy. Następnie poproś trzech uczniów, którzy jeszcze nie byli przy tablicy, o podejście i podzielenie słów (obrazków i napisów) na trzy kategorie. Daj kartki z napisem 'clothes, family, pets'. Uczniowie mogą zaprosić pomocników do tablicy. Jak skończą, sprawdźcie wspólnie.

Przeczytajcie wszystkie wyrazy na tablicy wspólnie na głos. Sprawdźcie, czy wszystko jest poprawnie. Poproś uczniów, aby przyłożyli dłonie do twarzy, tworząc okienko na oczy, tak jak w aparacie fotograficznym i zrobili zdjęcia rękoma, żeby zapamiętać to, co jest na tablicy.

Etap 2) Explore / Poznaj

Napisz na tablicy 'Have you got...?'. Zadaj to pytanie jednej osobie, dodając słowo z tablicy. Zapisz ten przykład (pytanie i odpowiedź, np. Yes, I've got... na tablicy, dopisując imię ucznia obok. Dodaj drugą możliwą odpowiedź, No, I haven't got..., Następnie przećwicz pytanie chóralnie i poproś uczniów z klasy, aby wspólnie odpowiedzieli na to pytanie w tym samym czasie. Wylosuj imię ucznia z np. patyczków (lub wg innego sposobu, ale losowo) i zadaj mu pytanie i zachęć do odpowiedzi na nie. Powtórz kilkakrotnie.

Zapytaj uczniów, czy wiedzą, jak zapytać o to, czy (imię ucznia z tablicy) ma... Daj uczniom minutę na zastanowienie. Następnie zbież i pochwal pomysły uczniów i zapisz pytanie na tablicy 'Has she got...?' oraz 'Has he got...?'. Dodaj, że możemy również powiedzieć 'Has my friend got ...?' Zapisz na tablicy.

Etap 3) Explain / Wyjaśnij

Rozdaj kartkę A4 każdemu uczniowi. Poproś o narysowanie sześciu odnóg wychodzących od środka kartki (należy pozostawić środek kartki pusty na napisanie pytania) i o napisanie lub narysowanie (w zależności od umiejętności uczniów) po dwa słowa z każdej kategorii. Celowo nie dajemy pytania najpierw, żeby uczniom nic nie sugerować. Jak uczniowie skończą, dodajemy pytanie na środek strony i prosimy uczniów o przepisanie pytania 'Has my friend got...?'. Następnie uczniowie, myśląc o jakiejś osobie z klasy (lub losując imię na patyczku, tak aby każda osoba została wybrana), samodzielnie odpowiadają na to pytanie, dopisując obok danego obrazka / słowa **V** jeśli uważają, że ich przyjaciel to ma, lub **X** jeśli uważają, że ich przyjaciel tego nie ma. Ponieważ informacje te należy sprawdzić, poproś uczniów o przypomnienie, jak zapytamy kogoś w języku angielskim 'Czy masz...?'. Wskaż pytanie na tablicy. Przypomnij, jak udzielić na nie odpowiedzi 'I've got... / I haven't got...'. Następnie uczniowie udają się do osoby, o której myśleli, zaznaczając odpowiedzi i zadają jej pytanie kilkakrotnie do każdego słowa na kartce i innym kolorem zaznaczają odpowiedzi tej osoby obok swoich odpowiedzi.

Etap 4) Elaborate / Opracuj

Rozdaj kartę pracy 1 z początkami zdań i poproś uczniów o uzupełnienie wyników na podstawie zebranych w poprzednim ćwiczeniu informacji. Zwróć uwagę, że na samym dole ankiety jest miejsce wspólne z napisem 'We both have got...'. Zapytaj czy uczniowie domyślają się, co to zdanie znaczy. Wyjaśnij. Na karcie pracy są też zdania 'Things that are different' oraz 'Things that are the same'. Również upewnij się, że uczniowie rozumieją ich znaczenie. Uczniowie pracują indywidualnie. Najpierw uzupełniają informacje o koledze na podstawie uzyskanych informacji, a następnie o sobie dla porównania. Uczniowie starają się zauważyć podobieństwa i różnice między sobą. Monitoruj pracę uczniów. Wspieraj, gdy zajdzie taka potrzeba.

Etap 5) Evaluate / Oceń

Ocena na podstawie wyników pracy uczniów. Zapytaj, czy dobrze się im dziś na lekcji pracowało, co się im najbardziej podobało, a co było najtrudniejsze oraz czy są zadowoleni z tego, co napisali.

Prace można dołączyć do indywidualnych portfolio uczniów.

Dodatkowe rozwiązania metodyczne

Na początku lub końcu jednej z toku lekcji możesz wykorzystać dodatkowe zabawy, które przyczynią się do lepszego zapamiętania materiału leksykalnego z lekcji, np.:

Zabawa grab and guess. Wybierz karty obrazkowe (najlepiej małe obrazki), które chcesz powtórzyć z poprzednich lekcji. Podziel uczniów na grupy i połóż karty obrazkowe obrazkami do góry przed uczniami w każdej z grup. Kiedy nauczyciel mówi *Go!* uczniowie chwytają po cztery karty, próbując jednocześnie dostrzec, gdzie idą pozostałe. Zadaniem uczniów jest zabranie kart obrazkowych pozostałym uczniom pytając *Have you got...an eraser?* itd. Jeśli ktoś ma ten przedmiot, o który pytamy, wtedy musi nam oddać swój obrazek, a my kładziemy go przed sobą na stole jako zdobyty punkt.

Zabawa I have got chains jest również odpowiednia. Uczniowie siedzą w kole i powtarzają na zmianę zdania poprzednich osób, które coś mają i dodają jedno swoje zdanie na koniec, np. *Marek had got a pet, Ania has got a ball, I have a turtle*. Kiedy ktoś popełni błąd, każdy, kto już mówił, dostaje jeden punkt i gra zaczyna się ponownie od nowa.

Zabawa swapshop. Przygotuj karty obrazkowe przynajmniej z sześciu kategorii. Rozdaj każdemu uczniowi cztery różne karty obrazkowe (rozdaj je tak, aby nikt nie miał wszystkich czterech kategorii). Napisz na tablicy, jakie są kategorie. Celem jest zebranie czterech kart z czterech różnych kategorii. Uczniowie, nie pokazując sobie jakie karty mają, wymieniają się, pytając *Have you got...?* Gdy odpowiedź jest twierdząca, wtedy mogą powiedzieć np. *Great! I have... Do you want to swap?* Osoba, która jako pierwsza zbierze wszystkie cztery kategorie, wygrywa.

KARTA PRACY 1**My friend's name:****My name:****Things that are different****My friend has got****I've got****Things that are the same****We both have got**

MODUŁ NAUCZANIA

Temat zajęć: Flowers

Klasa: III

Czas trwania zajęć: 3–5 jednostek lekcyjnych

Cele

Cele główne:

- wspieranie aktywności językowych uczniów w języku obcym
- rozwijanie motywacji uczniów do nauki języka angielskiego
- wspomaganie aktywności poznawczej uczniów poprzez eksperymentowanie i nabywanie doświadczeń (edukacja przyrodnicza)

Cele szczegółowe:

- uczeń potrafi nazwać części kwiatu w języku angielskim
- uczeń rozumie polecenia nauczyciela
- uczeń rozumie i potrafi odpowiedzieć w prosty sposób na pytania nauczyciela w języku angielskim

Metody / Techniki / Formy pracy

- nauczanie przez dociekanie
- metody aktywizujące
- eksperyment

Środki dydaktyczne

- karty pracy 1, 2
- kolorowe pisaki / kredki
- LearningApps.org domino (roots, stem, leaf, petals, flower)
- kwiaty
- zielone liście (można poprosić uczniów, aby przynieśli z domu)
- metalowe łyżki
- białe kartki A4

Opis przebiegu zajęć

Etap 1) Engage / Zaangażuj się

Przynieś kwiatki na lekcje (mogą być małe, polne). Praca w grupach – schowaj kwiatki tak, aby uczniowie ich nie widzieli, ale mogli dotknąć i zgadywać, co dotykają. Podczas trwania ćwiczenia zapytaj: *What is this? What colour do you think it is?/ What colour is it? Is it big or small?* Uczniowie odpowiadają.

Wyjmijcie kwiaty z pudełek. Sprawdźcie, czy uczniowie mieli rację. Przyczep jednego kwiatka na dużej kartce, narysuj kreski od poszczególnych części kwiatu (roots, stem, leaf, petals). Na dole podpisz Flower lub zapytaj czy któryś uczeń wie jak napisać to słowo i chciałby podpisać rysunek (np. *Do you know what this is? Do you want to write it here?*). Następnie zapytaj uczniów, czy znają pozostałe części kwiatu. Zapiszcie wszystkie słowa na rysunku. Możecie dodać do tego kolory rośliny (np. *What colour are the roots? What colour is the stem?* itd. Dodaj liczbę mnogą 'leaf' -> 'leaves').

Pokaż na tablicy interaktywnej wcześniej przygotowane Learning Apps domino ze słowami *roots, stem, leaf, petals, flower*. Uczniowie podchodzą do tablicy łączą słowa. Powtórz kilkakrotnie, tak aby więcej osób miało szansę wziąć udział w ćwiczeniu (np. kolejny raz coraz szybciej, na czas). Przećwicz wymowę słów chóralnie.

Etap 2) Explore / Poznajaj

Zapytaj uczniów *'What do you do when you're hungry?'* Uczniowie odpowiadają, np. eat.

Zadaj kolejne pytanie *'Where do you get your food from?'* Przykładowa odpowiedź: the shop.

'Can flowers go to the shop?' Odpowiedź: No. Zapytaj *'What is flower food?'* Przykładowe odpowiedzi: water, sun light, oxygen. Zapisz słowa na tablicy. Dodaj karty obrazkowe.

Dodaj: *'Flowers have to make their own food. How?'* Uczniowie odpowiadają. Mogą przełączyć się na język polski na ten moment na lekcji. Kontynuuj *'There is one thing that can help flowers make their own energy from sunlight for food. What is it?'* Uczniowie odpowiadają. Upewnij się, że uczniowie rozumieją pytanie.

Następnie podaj odpowiedź *'The answer is chlorophyll.'* Napisz to słowo na tablicy. Zapytaj uczniów, czy znają polski odpowiednik tego słowa i czy rozmawiali na ten temat na lekcjach nauczania zintegrowanego, a jeśli tak, to co na ten temat wiedzą. Przejdź na język angielski.

Następnie wyświetl kilka pytań na tablicy. Think / Pair / Share – uczniowie najpierw odpowiadają na pytania samodzielnie (w myślach, bez zapisywania),

następnie dzielą się swoimi odpowiedziami z osobą z ławki, a na koniec z całą klasą. Pytania:

What colour is it? Where is it in the plant? What does it do?

Jeśli nie znają odpowiedzi, zachęć ich do zgadywania. Następnie wyświetl na tablicy: *'Chlorophyll is a green pigment in plant leaves that helps the flower to absorb light.'* Upewnij się, że uczniowie rozumieją ten opis. Dodaj *'The flower needs the light for food.'* *'What can happen if there's no chlorophyll?'* Odpowiedź *'Flowers die.'*

Przejdź do etapu dociekania naukowego. Podziel uczniów na grupy czteroosobowe. Zapytaj uczniów *'Does chlorophyll make flower leaves green?'* Uczniowie odpowiadają. Kontynuuj *'How can we find out?'* Rozdaj uczniom liście na ławki. Uczniowie w grupach oglądają liście i próbują znaleźć odpowiedź na pytanie. Jaką drogę wybiorą, żeby to sprawdzić. Na tym etapie uczniowie mogą wymieniać uwagi w języku polskim.

Wysłuchaj pomysłów uczniów, sprawdź, czy wszystkie uda się zrealizować, ewentualnie dokonajcie zmian. Daj uczniom czas na znalezienie odpowiedzi na pytanie, wykorzystując ich sposób dochodzenia do wniosków. Daj limit czasowy na wykonanie zadania. Nie powinno ono trwać dłużej niż 5–7 minut.

Etap 3) Explain / Wyjaśnij

Udzielcie odpowiedzi na pierwsze pytanie *'Does chlorophyll make flower leaves green?'* (Odpowiedź: Tak) Czy uczniowie dowiedzieli się tego dzięki swoim eksperymentom?

Zaproponuj swoją metodę sprawdzenia odpowiedzi na to pytanie poprzez stworzenie obrazka (*'Let's make a Chlorophyll picture to find out!'*).

Rozdaj każdemu uczniowi białe kartki A4 oraz garść liści na ławkę, następnie poproś o narysowanie ich. Na tym etapie uczniowie będą również potrzebować metalowe łyżki. Poproś uczniów, aby słuchali Twoich instrukcji *'Everybody, please listen carefully now.'* Następnie kontynuuj *'Fold your papers in half.'* Zademonstruj. Następnie powiedz *'Put some leaves inside of the paper, fold the paper and press the leaves with the spoon.'* Monitoruj pracę uczniów. Wnioski uczniów *'What can you see? Is your paper green? What do you think now? Does chlorophyll make flower leaves green?'*

Następnie możesz pokazać uczniom podręcznik do nauczania zintegrowanego, obrazy z Internetu lub filmik, który dotyczy chlorofilu. Można też pokazać zdjęcia planety Ziemi i zobaczyć, jaka jest zielona i dlaczego? (Chlorophyll).

Etap 4) Elaborate / Opracuj

Zachęć uczniów do zrobienia zakładki do książki (a bookmark), albo z żywego kwiatka z dzisiejszej lekcji, albo poprzez narysowanie obrazka lub poprzez wtrącenie liści w kartkę, lub poprzez połączenie kilku technik. Obrazek powinien dotyczyć albo 'flower parts' albo 'flower food' i być opisany odpowiednim słownictwem. Rozdaj uczniom template zakładki z papieru technicznego – Karta pracy 1. Uczniowie pracują nad swoim projektem zakładki do książki.

Etap 5) Evaluate / Oceń

Rozdaj uczniom kartę pracy 2 do peer-assessment do oceny zakładek. Wzór:

It's a.....
 I can see.....
 (wymienia części rośliny, kolory itp.)
 I really like.....

Uczniowie pracują w parach, oceniają swoje prace nawzajem.

Dodatkowe rozwiązania metodyczne

Stwórzcie lapbook, do którego będziecie wklejać materiały z lekcji, zadania wykonane dodatkowo w domu, informacje, których dowiadujecie się na lekcjach itp. dotyczące tego cyklu lekcji o roślinach. Tworzenie lapbooków to proces, tak więc rozdaj uczniom teczki papierowe (kolorowe lub białe) już na pierwszych lub drugich zajęciach, tak aby mogli sukcesywnie dodawać do nich swoje materiały.

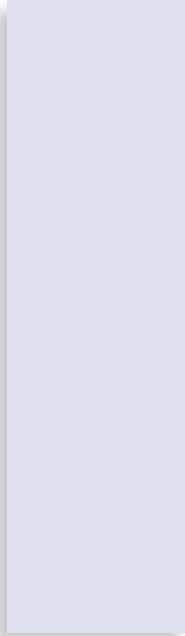

źródło: <https://aroundthekampfire.com/2014/03/its-plantin-time-writing-about-science-a-freebie.html/plant-life-cycle-activities-foldable-flower-lapbook-writing>

źródło: <https://first-grade-smiles.blogspot.com/2017/03/plants-lapbook.html/>

KARTA PRACY 1

KARTA PRACY 2

It's a.....

I can see.....

I really like.....

MODUŁ NAUCZANIA

Temat zajęć: Let's Investigate

Klasa: IV

Czas trwania zajęć: 2–3 jednostki lekcyjne

Cele

Cele główne:

- wspieranie aktywności językowych uczniów w języku obcym
- rozwijanie motywacji uczniów do nauki języka angielskiego
- wspomaganie aktywności poznawczej uczniów poprzez tworzenie i wykonywanie zadań matematycznych (edukacja matematyczna)

Cele szczegółowe:

- uczeń rozumie polecenia nauczyciela
- uczeń potrafi nazwać liczby 1–250 oraz wybrane nazwy zwierząt w języku angielskim
- uczeń rozumie i potrafi odpowiedzieć w prosty sposób na pytania dotyczące zadań w języku angielskim

Metody / Techniki / Formy pracy

- nauczanie przez dociekanie
- metody aktywizujące
- problem based learning (PBL)

Środki dydaktyczne

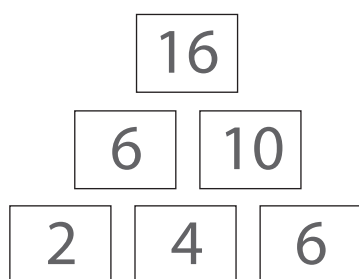
- karta pracy 1, 2, 3, 4, 5, 6
- białe kartki A4

Opis przebiegu zajęć

Etap 1) Engage / Zaangażuj się

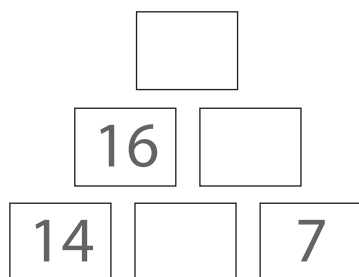
Poproś ucznia z klasy, aby powiedział jakąkolwiek liczbę. *'Can you give me a number, please?'* Następnie wykonaj działanie w myślach na tej liczbie, nikomu o nim nie mów i zapisz wynik działania na tablicy obok liczby, którą podał uczeń. Zapytaj uczniów o to, jakie działanie zostało wykonane. *'Now I am doing some Math. This is my result. What have I done?'* Uczniowie się zastanawiają. *'Did I add two numbers? Did I divide them? Did I multiply them or did I subtract them?'* Napisz słowa: add, divide, multiply, subtract, wraz ze znakami na tablicy. Pozostaw je na tablicy, przydadzą się później. Wysłuchaj odpowiedzi uczniów. Wyjaśnij uczniom, że dziś będziecie zgadywać zadania matematyczne. *'Today, we will be guessing Math tasks.'*

Pokaż uczniom na tablicy 'addition wall'!

Poproś, aby w parach zastanowili się jak to działa. *'In pairs, think about how this works.'* Sprawdź pomysły uczniów. Następnie podsumuj *'The task is to add numbers.'*

Następnie pokaż im częściowo zrobioną 'addition wall'!

Poproś uczniów, aby uzupełnili pola indywidualnie, a następnie sprawdzili w parach i podali wyniki na głos. *'First, do this on your own. You have 2 minutes.'* Uczniowie wykonują zadanie. *'Now, check the answers with your partner.'* Zapytaj o odpowiedzi. *'What are your answers? What is the bottom row? (wskaż) What is the middle row? What is the top row?'*

Etap 2) Explore / Poznawaj

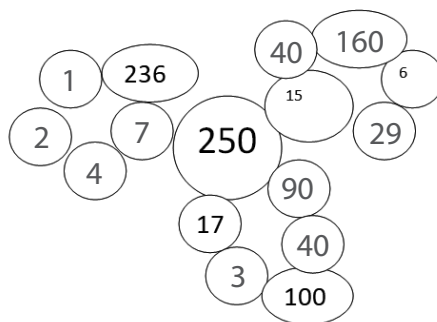
Podziel uczniów na trzy grupy. Każda grupa dostaje inne zadanie – karta pracy 1, 2, 3. Poproś uczniów, aby spróbowali odkryć, na czym polega zadanie. *'Here are your tasks. Think together and decide what you need to do. You have 5 minutes.'* Monitoruj pracę uczniów i dopytuj o ich pomysły na bieżąco. *'What are your ideas? The task is to do what? to add? to write numbers?'*

Odpowiedzi: Karta pracy 1 – należy określić wartość punktową każdego zwierzęcia, tak aby równała się wartości zapisanej poza polem. Karta pracy 2 – należy zaznaczać po trzy liczby razem wg mnożenia, np. 2 6 12 (obok siebie), mogą być zapisane w prawo i w lewo, w górę i w dół. Karta pracy 3 – liczby wpisane w każdym płątku mają być równe 100.

Etap 3) Explain / Wyjaśnij

Każda grupa dostaje zadanie do rozwiązania, które polega na tym, co uczniowie odkryli w poprzednim ćwiczeniu – karta pracy 4, 5, 6 (Ten kto miał kartę pracy 1 dostaje 4, 2 -> 5, 3 -> 6). Rozdaj tyle kart pracy w każdej grupie, ilu jest uczniów, tak aby każdy mógł zrobić zadanie indywidualnie. *'Do the task on your own. Then check in pairs.'* Monitoruj zadanie, pomagaj uczniom w razie potrzeby. Po zakończeniu zadania uczniowie sprawdzają w parach, a na koniec jako grupa. Podejdź do uczniów i zapytaj *'What answers have you got?'* Upewnijcie się, że każdy ma te same odpowiedzi. Jeśli nie, poproś uczniów, aby sobie pomogli i wytłumaczyli, na czym polegało zadanie. W międzyczasie sprawdź odpowiedzi w pozostałych grupach.

Odpowiedzi do karty pracy 6:

Etap 4) Elaborate / Opracuj

Rozdaj kartki papieru A4. Poproś uczniów, aby pracowali w parach (lub w trójkach), ale nadal z osobami z tej samej grupy i stworzyli zadania matematyczne

dla innych grup na bazie tych, nad którymi sami teraz pracowali. *'Now work in pairs. Create a similar Maths task for the other groups. You have 7 minutes.'* Monitoruj pracę uczniów na bieżąco. Jeśli zadania są dobrze przygotowane, zostaną przekazane pozostałym grupom do zrobienia. Uczniowie mogą konsultować się z pozostałymi osobami w ich grupie. *'Remember that you can help other people in your group.'* Poproś uczniów o podpisanie się na kartce, tak aby uczniowie, którzy wykonali zadanie wiedzieli, komu je oddać. *'Please write your name on the page when you finish.'*

Etap 5) Evaluate / Oceń

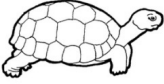

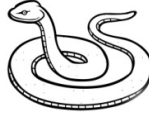
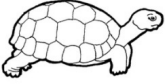

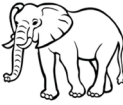

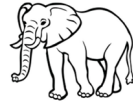
Uczniowie wymieniają zadania między sobą i je

rozwiązują. *'Now, exchange your tasks and do them in your groups. You have 7 minutes.'* Po zakończeniu zadania wracają do osób, które je napisały. *'Now return the tasks to their owners.'* Zadania zostają sprawdzone. *'Check the tasks please.'* Następnie uczniowie dają sobie feedback dotyczący rozwiązania zadania (zrobienia i napisania zadania). *'Are the answers correct? Talk to the people who did the task.'* Następnie zapytaj *'Were the tasks good? Were they fun?'*. Refleksja z całą klasą.

Dodatkowe rozwiązanie metodyczne

Fraction Puzzle – [karta pracy 7](#) – jest to karta pracy na dodawanie i odejmowanie ułamków. Może zostać przekazana do domu jako zadanie dla chętnych lub wykorzystana na lekcji.

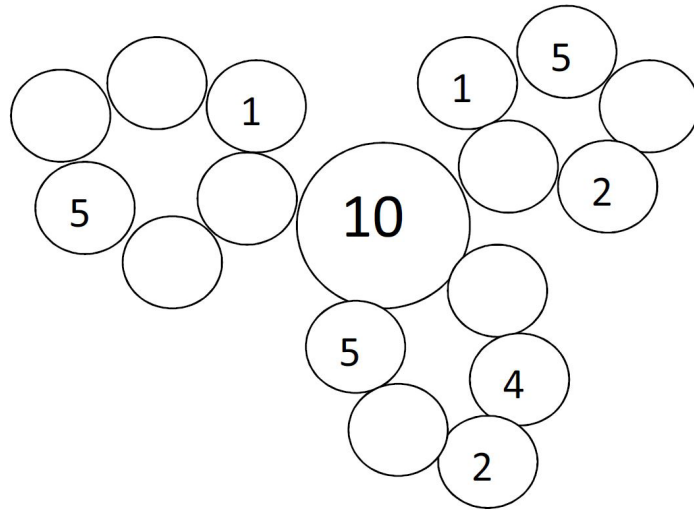
KARTA PRACY 1

				= 22
				= 20
				= 22
				= 18
= 18	= 26	= 20	= 18	

KARTA PRACY 2

2	2	4	1	6	0	1	8	8	3
6	5	7	3	5	1	7	6	2	4
2	5	9	45	30	2	4	2	8	2
6	7	0	1	8	2	8	3	6	36
12	7	10	7	12	4	27	3	9	6
1	0	2	5	4	8	5	9	7	6
2	8	5	3	3	7	0	7	15	0
6	8	8	4	0	49	7	7	3	7
2	64	25	5	5	3	1	6	5	2
3	0	1	4	7	6	7	3	2	5

KARTA PRACY 3

KARTA PRACY 4

Solve these mathematical sentences:

$$\begin{array}{ccccccc}
 \text{tortuga} & + & \text{pies} & + & \text{slon} & + & \text{waz} & =
 \end{array}$$

$$6 \text{ tortuga} =$$

$$8 \text{ slon} =$$

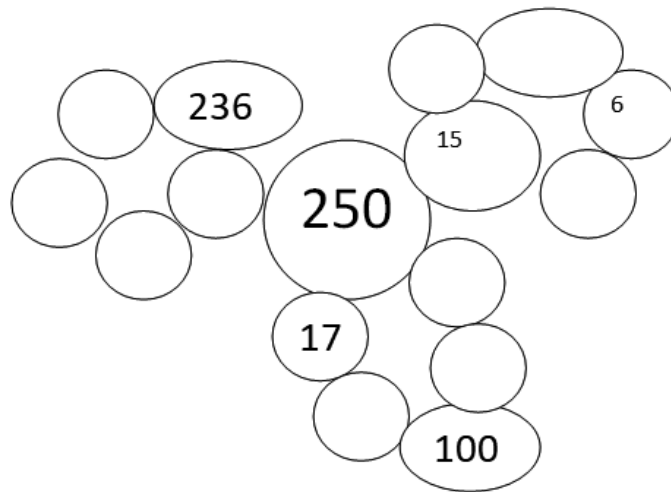
$$4 \text{ waz} =$$

KARTA PRACY 5

3	3	9	2	2	1	12	5	4	5
2	4	5	20	2	7	6	1	6	6
7	11	45	1	4	4	2	13	24	30
14	1	8	8	9	9	1	5	8	40
16	8	2	10	5	2	3	2	17	3
12	3	4	1	1	1	3	4	1	7
4	19	3	5	15	24	3	8	7	21
9	25	9	5	23	16	4	4	7	28
36	5	27	31	2	3	6	5	7	35
37	5	3	6	18	9	2	4	8	32

KARTA PRACY 6

In each of the five petals of the flower there is a different number.

KARTA PRACY 7

Fraction Puzzles

$\frac{4}{5}$	-	$\frac{2}{5}$	=	○
+		-		+
$\frac{1}{5}$	+	$\frac{1}{5}$	=	○
=		=		=
○	-	○	=	○

$\frac{2}{3}$	-	$\frac{1}{3}$	=	○
+		+		+
$\frac{3}{3}$	-	$\frac{2}{3}$	=	○
=		=		=
○	-	○	=	○

1	-	$\frac{1}{2}$	=	○
-		-		+
$\frac{1}{4}$	+	$\frac{1}{4}$	=	○
=		=		=
○	+	○	=	○

○	○	○	=	○
○		○		○
○	○	○	=	○
=		=		=
○	○	○	=	○

MODUŁ NAUCZANIA

Temat zajęć: Earth Day comic strip "What on Earth?"

Klasa: V

Czas trwania zajęć: 3–4 jednostki lekcyjne

Cele

Cele główne:

- wspieranie aktywności językowych uczniów w języku obcym
- rozwijanie motywacji uczniów do nauki języka angielskiego
- wspomaganie aktywności poznawczej uczniów poprzez angażowanie uprzedniej wiedzy w stworzenie komiksu dotyczącego Dnia Ziemi (edukacja przyrodnicza)

Cele szczegółowe:

- uczeń potrafi nazwać części kwiatu w języku angielskim
- uczeń rozumie polecenia nauczyciela
- uczeń rozumie i potrafi odpowiedzieć w prosty sposób na pytania nauczyciela w języku angielskim

Metody / Techniki / Formy pracy

- nauczanie przez dociekanie
- metody aktywizujące
- metoda projektu (tworzenie komiksu online)

Środki dydaktyczne

- karta pracy 1, 2, 3
- strona internetowa <https://www.makebeliefscomix.com/Comix/> (sala komputerowa)
- białe kartki A4

Opis przebiegu zajęć

Etap 1) Engage / Zaangażuj się

Wyświetl uczniom na tablicy dwa komiksy – Karta pracy 1. Brainstorming, zapytaj uczniów, z czym im się kojarzą te komiksy. O czym myślą, jak je widzą. *'What are the comic strips about?'* Wysłuchaj pomysłów uczniów, zapiszcie niektóre na tablicy, np. ecology, Earth, recycling. Zapytaj uczniów, czy lubią komiksy. *'Do you like comic strips? What are your favourite? Garfield? or superheroes? What exactly? Why do you like them? Are they interesting or funny or scary?'*

Etap 2) Explore / Poznaj

Zapytaj uczniów, czy wiedzą, jaki dzień wypada 22 kwietnia. *'Do you know what day it is on April 22nd?'* Zapisz datę na tablicy. *'It's Earth Day.'* Zapisz na środku tablicy. Powiedz *'Earth has many problems. What are they?'* Zapisz pomysły uczniów na tablicy, np. global warming, pollution, plastic (bags), higher temperatures; zapisz wszystkie pomysły.

Następnie zapisz pytanie na tablicy i zapytaj *'How can we help the Earth?'* Uczniowie pracują w małych grupach nad pomysłami, np. take a bus, recycle, do not buy plastic bags or bottles, eat less meat, reuse things. Uczniowie dzielą się z klasą swoimi pomysłami. Zapisz je na tablicy. Zapytaj, czy uczniowie już coś aktywnie robią, aby pomóc naszej planecie. *'What do you do to help our planet?'* Wysłuchaj odpowiedzi.

Etap 3) Explain / Wyjaśnij

Napisz na tablicy *'Things I can reuse. Things I can recycle. Things I can reduce.'* Upewnij się, że uczniowie rozumieją te słowa. Poproś uczniów o ich pomysły dotyczące powyższych zdań. *'What can we reuse?'* itd. Nie zapisuj ich na tablicy tym razem, tak żeby uczniowie w kolejnym ćwiczeniu mieli szansę zastanowić się nad własnymi pomysłami, a nie spisać z tablicy.

Rozdaj uczniom kartę pracy 2. Poproś, aby ją uzupełnili swoimi pomysłami. Uczniowie pracują samodzielnie, następnie dzielą się swoimi pomysłami w parach. *'Work on your own. Fill in the worksheet with your ideas. You have 7 minutes.'* Monitoruj pracę uczniów i pomagaj ze słownictwem. Udostępnij uczniom słowniki polsko-angielskie, ewentualnie pozwól im korzystać ze słowników na tabletach szkolnych lub ich telefonach komórkowych. Peer-correction – uczniowie przekazują sobie swoje karty pracy i czytają swoje pomysły nawzajem przy, okazji sprawdzając, czy nie ma w nich błędów językowych.

Następnie zapytaj uczniów, które rzeczy, o jakich wspomnieli, chcieliby wprowadzić w życie. *'What*

would you like to do in the future? What can you reduce, reuse or recycle more?' Wysłuchaj pomysłów uczniów.

Etap 4) Elaborate / Opracuj

Utwórz swój comic strip pt. *'What on Earth?'* – Uczniowie mają za zadanie przygotować swój 'comic strip'. Mogą do tego wykorzystać narzędzie online w sali komputerowej: <https://www.makebeliefscomix.com/Comix/> lub stworzyć go na kartkach papieru.

Wyświetl uczniom kryteria oceny komiksu na karcie pracy 3 na tablicy, tak aby wiedzieli, co będzie oceniane po zakończeniu pracy. Kryteria oceny mogą również posłużyć ulepszeniu prac uczniów już w trakcie ich tworzenia. Alternatywnie można również nie pokazywać uczniom kryteriów oceny na tym etapie, a poprosić ich o wykonanie pracy i na etapie 5) lekcji pokazać kryteria oceny i zamiast oceniać prace uczniów, pozwolić im w grupach ocenić się samodzielnie i nanieść poprawki na swoje prace wg wymaganych kryteriów i wtedy zaprezentować je ponownie w klasie.

Komiks powinien się zaczynać słowami:

'My God! What on Earth is this?!

Potem *'A..... on Earth Day???''*

I na koniec *'I do love Earth Day.'*

Komiks powinien mieć 3 lub 4 slajdy. Pokaż ponownie komiksy na karcie pracy 1.

Uczniowie pracują w parach lub indywidualnie. Wyznacz czas pracy.

Etap 5) Evaluate / Oceń

Ocena oparta na wynikach pracy uczniów. Jeśli uczniowie tworzyli komiksy online w sali komputerowej, teraz przechodzą do innych komputerów i czytają swoje komiksy. Jeśli tworzyli swoje komiksy na kartkach papieru, wtedy rozwieście komiksy na ścianach. Następnie poproś uczniów o przechodzenie od komiksu do komiksu i czytanie swoich prac.

Wykorzystaj kryteria oceny w karcie pracy 3.

Dodatkowe rozwiązanie metodyczne

Turn a T-shirt into a bag – zadanie polega na zrobieniu (w domu) torby z podkoszulka z krótkim rękawem. Powiedz uczniom, żeby wysłuchali instrukcji w języku angielskim na filmiku na YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=DesGx5lpMWQ>

Następnie, żeby wykonali torbę ze starego podkoszulka i przynieśli ją na następną lekcję.:

Jeśli podkoszulek jest gładki, mogą na nim coś napisać w języku angielskim.

KARTA PRACY 1

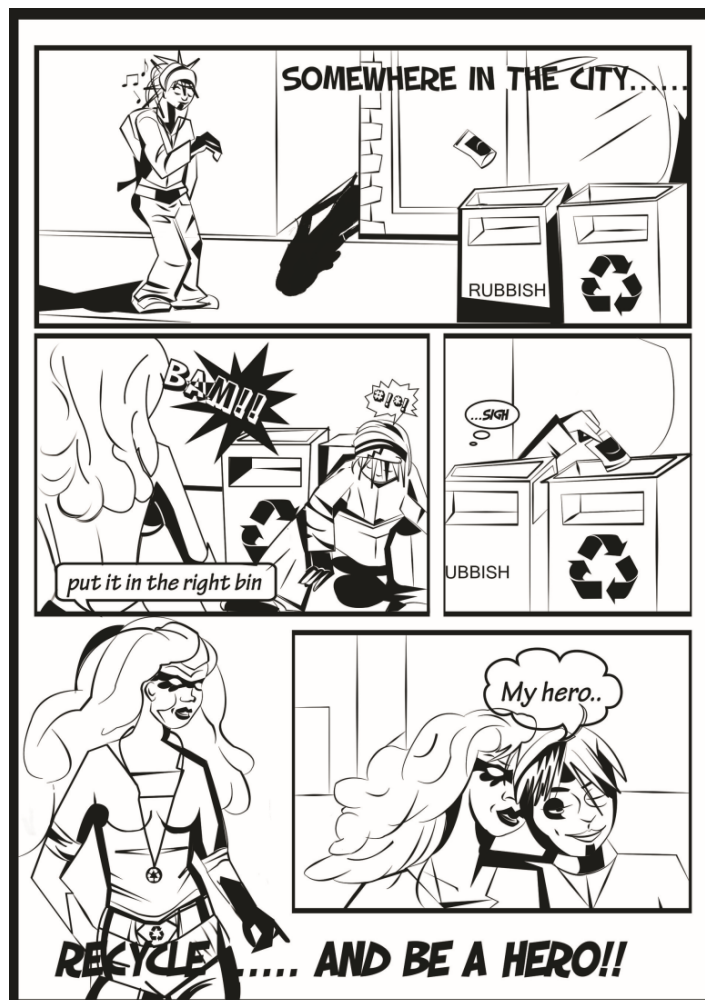
FLOYDCOMICS.COM

A TIN CAN?
IN MY FRONT YARD?
ON EARTH DAY?!

COPYRIGHT 2016 ALLAN TRACY

źródło: <https://floydcomics.com/comic/earth-day/>

źródło: https://malakerr.artstation.com/projects/1n1wbL?album_id=667683

KARTA PRACY 2

EARTH DAY

Things I can recycle

Things I can reuse

Things I can reduce

KARTA PRACY 3

	4 points	3 points	2 points	1 point
Writing creativity	Writing had many creative details that made the reader want to learn more	Writing had two examples of creative ideas	Writing had one example of creative ideas	Writing was not creative and did not show imagination
Writing organization	Writing has a beginning, middle, and an end. Writing flows from one sentence to another	Writing has a beginning, middle, and end	Writing has at least a beginning, middle and end	Writing does not have a beginning, middle, or end
Writing – word choice; correct words and details	Work used many adjectives to show ideas. Work used excellent words to paint a clear picture	Work used many adjectives to show ideas. Work used words that took away the meaning	Work had a few adjectives and descriptive words. Work used the same words over and over	Work did not have adjectives or descriptive words
Writing – spelling and grammar	Writer makes no spelling or capitalization errors. Writer always used the parts of speech correctly	Writer makes less than three spelling and capitalization errors. Writer used the parts of speech correctly	Writer makes less than five spelling and capitalization errors. Writer sometimes used the parts of speech correctly	Writer makes so many spelling and capitalization errors that work is hard to read

na podstawie: https://www.rubric-maker.com/samples/story_writing_prim.pdf

MODUŁ NAUCZANIA

Temat zajęć: Columbus Day

Klasa: VI

Czas trwania zajęć: 5–6 jednostek lekcyjnych

Cele

Cele główne:

- wspieranie aktywności językowych uczniów w języku obcym
- rozwijanie motywacji uczniów do nauki języka angielskiego
- wspomaganie aktywności poznawczej uczniów poprzez angażowanie uprzedniej wiedzy w stworzenie lapbooka na Dzień Kolumba (edukacja historyczna)

Cele szczegółowe:

- uczeń rozumie i potrafi odpowiedzieć w prosty sposób na pytania nauczyciela w języku angielskim
- uczeń potrafi przeczytać tekst w języku angielskim, wyłaniając z niego najważniejsze informacje
- uczeń potrafi wykorzystać wybrane wyrażenia, aby się zgodzić lub nie zgodzić z czyjąś opinią w języku angielskim
- uczeń potrafi opowiedzieć o Kolumbie oraz opisać go (lapbook) w czasie przeszłym w języku angielskim (past simple, past continuous)
- uczeń potrafi opisać przygodę w języku angielskim (narrative tenses)

Metody / Techniki / Formy pracy

- nauczanie przez dociekanie
- metoda projektu
- aktywne czytanie

Środki dydaktyczne

- karta pracy 1, 2, 3
- trzy kartki papieru A3
- 9 markerów (flamastrów) do pisania
- papierowe teczki, mogą być białe lub kolorowe (jedna dla każdego ucznia)
- białe i / lub kolorowe kartki (dla wszystkich uczniów)

Opis przebiegu zajęć

Etap 1) Engage / Zaangażuj się

Brainstorming – Napisz na tablicy Christopher Columbus i zrób odnogi od jego imienia. Zapytaj uczniów, czy znają taką postać historyczną *‘Do you know who Christopher Columbus was?’* Zapisz pomysły uczniów na tablicy.

Zadaj uczniom kilka dodatkowych pytań, np.

What nationality was Columbus? (Italian)

When did he get to America? (In 1492)

Where did he sail from? (Spain)

How many ships did he have on his journey? (Three)

How many men did he have with him? (98 men)

When is Columbus Day? (second Thur of Oct) Why then? (Because Columbus arrived to America by the 12th of October)

Zapisz odpowiedzi na tablicy. Przydadzą się w późniejszym etapie lekcji.

Opcja 1

Z bardziej zaawansowaną grupą obejrzyjcie krótki film z pytaniami o Kolumbie

<https://en.islcollective.com/video-lessons/christopher-columbus>

Opcja 2

Z mniej zaawansowaną grupą obejrzyjcie wideo o tym, jak Kolumb dopłynął do brzegów Ameryki (do 3,40 min)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=45&v=o9W1G3Tn31A&feature=emb_logo

Zaproś klasę do oglądania. *‘Let’s watch a video now. Where did Columbus arrive? How did he feel when he saw land?’*

Po obejrzeniu filmu poproś uczniów o odpowiedź na pytania.

Następnie zadaj kolejne pytania uczniom (opcja 1 i opcja 2):

Where did Columbus think he was sailing to? (East Asia)

Where did Columbus and his crew get to? America? East Asia?

Columbus and his men got somewhere near Bahama islands and Cuba. He called the land Indies, because he thought that the local people were indians. He called everything he discovered the New World.

Etap 2) Explore / Poznajaj

Think-Pair-Share – Połóż trzy kartki papieru A3 na trzech ławkach daleko od siebie. Dodaj kilka marke-

row do pisania dla kilku osób w tym samym czasie. Na kartkach zapisz trzy pytania. Zadaniem uczniów jest krążyć od kartki do kartki, przeczytać pytanie i zapisać swoją odpowiedź. Powiedz uczniom, żeby spróbowali sobie wyobrazić Kolumba w poniższych sytuacjach i odpowiedzieć na pytania, bazując na swojej wyobraźni/opinii:

a) *How was the New World different from Europe or Asia?*

b) *Did Columbus really discover America? Yes, why? No, why?*

c) *Were the native people happy to see Columbus and his men? Was Columbus nice to them?*

Po zakończeniu zadania uczniowie siadają w trzech grupach, każda grupa przy jednej kartce. Czytają odpowiedzi i mówią, z którymi się zgadzają, a z którymi się nie zgadzają.

Wyświetl *‘functional language box’* na tablicy, przypominając, jakich wyrażen możemy używać, gdy się z kimś zgadzamy lub nie zgadzamy. Dajcie kilka przykładów tego co można powiedzieć, używając poniższych wyrażen.

I agree with... I totally agree with... I disagree with... I don’t agree... I’m afraid this is not true.

What do you think? Do you agree with me?

I don’t think so. No way! In my opinion... Exactly!

Po zakończeniu dyskusji w grupach uczniowie dzielą się swoimi opiniami z całą klasą.

Następnie rozdaj kartę pracy 1 z tekstem. Poproś uczniów, aby przeczytali tekst i ponownie wrócili do odpowiedzi na kartkach papieru i swoich opinii i zastanowili się nad tym, co było zgodne z prawdą, a co jednak nie i dopisali nowe informacje innym kolorem. *‘Read the text and go back to the posters and think about your opinions and check them with the information in the text and add new information with a new colour on the poster. Then give everyone your feedback’.* Zachęć uczniów, aby w trakcie czytania zakreślali nowe słowa, których nie znają, ale spróbowali wydedukować ich znaczenie z kontekstu. W trakcie czytania monitoruj pracę uczniów i zapisuj słowa, które podkreślają, aby potem udzielić na nie odpowiedzi. Zapytaj, czy ktoś z klasy zna znaczenie danego słowa, zanim wyjaśnisz jego znaczenie. Na koniec uczniowie dają feedback do pytania, które było na ich kartce, ich opinii i informacji w tekście.

Etap 3) Explain / Wyjaśnij

Powróć na chwilę do tego, o czym mówiliście w pierwszym ćwiczeniu (brainstorming). Dodajcie tam teraz dodatkowe informacje.

Następnie zapytaj 'So, why do the Americans celebrate Columbus Day?' Uczniowie dzielą się pomysłami.

Lapbook – Powiedz uczniom, że będziecie robić lapbooki na temat Columbus Day. Pokaż im przykładowe lapbooki na ten temat wykonane przez uczniów – [karta pracy 2](#).

Uczniowie pracują w grupach trzyosobowych. Rozdaj im papierowe teczki, w których mogą stworzyć lapbooki oraz białe i/lub kolorowe kartki, które można pociąć.

Uczniowie korzystają z informacji zdobytych na zajęciach oraz mogą korzystać z informacji zawartych w ich książce do historii (potrzebne będą słowniki polsko-angielskie papierowe lub online).

Na zakończenie uczniowie wymieniają się lapbookami i eksplorują informacje w nich zawarte. Ocena oparta na wynikach pracy. Nauczyciel i uczniowie oceniają swoje prace wg przydatności informacji w nich zawartych, liczby informacji zawartych w lapbookach oraz poprawności językowej w języku angielskim.

Etap 4) Elaborate / Opracuj

Creative writing – Rozdaj uczniom [kartę pracy 3](#). Powiedz, że będą mieli za zadanie napisać stronę z dziennika żeglarza na podstawie informacji w karcie pracy. Przeczytajcie wspólnie, na czym polega zadanie. Odpowiedz na wątpliwości, jakie mogą mieć uczniowie. Zanim uczniowie rozpoczną pisanie, poproś ich o podkreślenie wszystkich czasowników w czasie przeszłym (past simple, past continuous) w tekście w karcie pracy. Przypomnij uczniom, iż pracę pisemną wykonujemy, używając tych dwóch czasów.

Prace zostają oddane i sprawdzone przez nauczyciela na kolejną lekcję.

Etap 5) Evaluate / Oceń

Uczniowie dokonują samooceny oraz oceny pracy w grupach nad lapbookami.

Możecie wykorzystać poniższe pytania:

1. *What new content did you learn while working on your lapbook?*
2. *Did you learn more or less than you expected?*
3. *What surprised you?*
4. *What else would you like to know about the topic?*
5. *What was the best part of working in a team?*
6. *What was the hardest part of working in a team?*

KARTA PRACY 1

Christopher Columbus and his crew arrived on an island in today's Bahamas near America in October 1492. Columbus set sail to travel to East Asia and he believed that he arrived in East Asia when he saw land ahead of him. He called this land Indies, because he believed that Indians lived there.

Columbus didn't want to believe that the land he discovered was different from Europe and Asia, even though the local plants were completely different and the language that local people spoke was different than the languages spoken in Europe or Asia.

Columbus didn't really discover the New World. Many native people already lived there. There were also many explorers who got there before him, but they did not become famous.

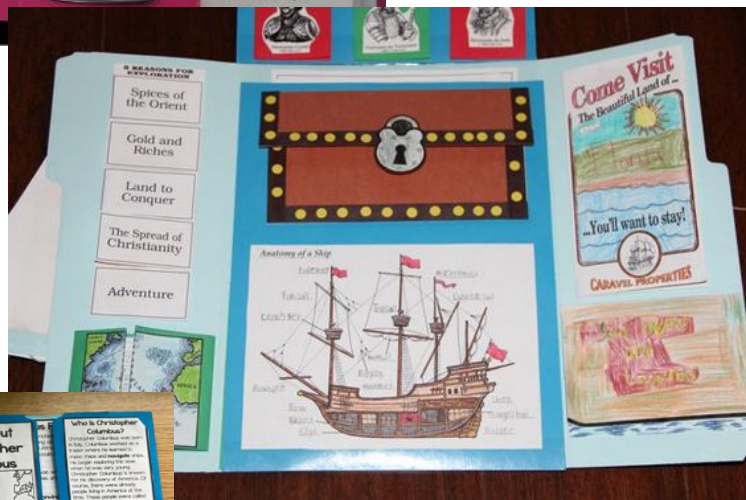
Columbus' arrival was destructive to local people. Columbus and his men forced native people to accept Christianity. They brought diseases and many native people got sick or died because of that. Columbus treated native people cruelly. He treated them as slaves. He forced them to search for gold. He used violence to control them.

KARTA PRACY 2

Copyright 2011 MarineCorpsNomads.com

źródło: <https://www.pinterest.cl/pin/221169031680595274/>

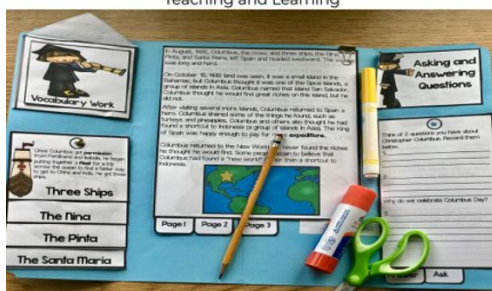

źródło: <https://www.pinterest.de/pin/107382772341015788/>

Christopher Columbus Lap Book

Trina DeBoree
Teaching and Learning

źródło: <https://www.pinterest.de/pin/739223726324498143/>

KARTA PRACY 3

Columbus went to America a couple of times later in his life. On his fourth, final journey there he took his 13 year old son Fernando.

They set sail from Cádiz in Spain in 1502 with four ships. Two ships were lost in a storm. When they arrived to America, the natives were furious! They were trying to kill Columbus and his men. Columbus and his crew had no food. They were very hungry. This journey was not what Fernando had imagined. They returned home 2,5 years later.

TASK

Imagine that you took part in this adventure. Write a page in a journal from your travel. Include your observations and experiences.

You can also make a drawing to your text.

MODUŁ NAUCZANIA

Temat zajęć: Should children play with war toys?

Klasa: VII

Czas trwania zajęć: 4–6 jednostek lekcyjnych

Cele

Cele główne:

- wspieranie aktywności językowych uczniów w języku obcym
- rozwijanie motywacji uczniów do nauki języka angielskiego
- kształtowanie umiejętności prowadzenia debaty publicznej
- zapoznanie się z formułą debaty oksfordzkiej

Cele szczegółowe:

- przeprowadzenie debaty oksfordzkiej w języku angielskim
- uczeń potrafi kompetentnie wyrażać swoje opinie w języku angielskim w czasie teraźniejszym i przeszłym
- uczeń rozumie i potrafi odpowiedzieć na argumenty rozmówców w języku angielskim

Metody / Techniki / Formy pracy

- nauczanie przez dociekanie
- metody aktywizujące
- debata oksfordzka

Środki dydaktyczne

- karta pracy 1, 2, 3

Opis przebiegu zajęć

Etap 1) Engage / Zaangażuj się

Zapytaj uczniów, czy już kiedyś uczestniczyli w debacie oraz czy wiedzą, na czym polega. *'Have you ever participated in a debate? Do you know what a debate is?'* Zachęć uczniów do wymienienia uwag. Następnie poproś uczniów, aby w grupach czteroosobowych napisali na kartce, co uważają za ważny element debaty. *'In groups of four, discuss and write down what you think is important in every debate'*. Uczniowie prezentują swoje argumenty.

Zapytaj uczniów, czy kiedykolwiek słyszeli o debacie oksfordzkiej. Zapytaj ich, czy kiedyś uczestniczyli w takiej debacie i czy coś wiedzą o jej zasadach i przebiegu. *'We're going to do an Oxford debate. What do you know about this type of debate? Have you ever participated in one?'* Poczekaj na odpowiedzi uczniów, a następnie zdradź im temat waszej debaty *'Should children play with war toys?'*

Brainstorming – Napisz słowo 'war' na tablicy. Zapytaj uczniów, jakie przymiotniki przychodzą im do głowy, np. violent, bloody, horrible, awful, destructive, worst, modern, terrible, long, destroyed, demoralizing, cruel. Przecwicz wymowę z uczniami. Następnie napisz słowo 'toys' i znów poproś o przymiotniki, np. coloured, interesting, nice, favourite, wonderful, painted, cheap, expensive, plastic, complex, tiny, high-tech, mechanical itp.

Pozostaw słownictwo na tablicy, może się przydać podczas debaty.

Etap 2) Explore / Poznaj

Silent discussion – Uczniowie otrzymują kartki A4 z pytaniami – karta pracy 1 (na każdej kartce jest jedno pytanie). Wyjaśnij, że należy przeczytać pytanie i odpowiedzieć na nie, krótko argumentując. Przygotuj kilka kartek A4 z pytaniami, ale posyłaj po jednej z brzegu każdego rzędu (jeśli uczniowie siedzą w rzędach), tak aby kilka osób mogło odpowiedzieć na to samo pytanie. W momencie jak pierwszy uczeń skończy pisać i pośle kartkę dalej, wyjaśnij, że kolejny uczeń czyta pytanie i odpowiada i dodają inną odpowiedź (żeby się nie powtarzały w miarę możliwości). W międzyczasie posyłasz kolejną kartkę A4 z kolejnym pytaniem, itd. Po zakończeniu zadania poproś uczniów, aby ostatnia osoba, która pisała, na głos podsumowała wszystkie odpowiedzi.

Etap 3) Explain / Wyjaśnij

Wyjaśnij, że tak jak w każdej debacie będą osoby za i przeciw naszemu pytaniu *'Should children play with*

war toys?' *'As in every debate, also in this one, there will be some people in favour of and some people against of the above statement'*. Aby debata się udała, uczniowie będą potrzebować odpowiednie słownictwo i wyrażenia. Pokaż na tablicy kartę pracy 2, na której znajdują się przydatne wyrażenia. Zwróć uwagę na wszystkie wyrażenia. Przecwicz wymowę całych zdań wraz z uczniami chóralnie. Teraz wróćcie do kartek z pytaniami w poprzednim zadaniu. Poproś uczniów, aby usiedli w grupach, rozdaj kartki z pytaniami i odpowiedziami z poprzedniego ćwiczenia. Rozdaj kartę pracy 2 (na grupy). Następnie poproś uczniów, aby przygotowali się do wygłoszenia swoich argumentów, używając wyrażenia z karty pracy. Wyznacz 5–7 minut na przygotowanie. Następnie poproś uczniów o zademonstrowanie swoich argumentów. Każda grupa słucha uważnie i zapisuje mocne argumenty oraz ewentualne pomyłki językowe do poprawy i na koniec daje feedback.

Etap 4) Elaborate / Opracuj

Debata oksfordzka – Temat debaty *'Should children play with war toys?'* Podziel uczniów na cztery grupy. Wyjaśnij zasady: Pierwsza grupa ma za zadanie przedstawić swoje stanowisko w sprawie. Druga grupa argumentuje. Grupa trzecia poddaje krytyce punkt widzenia grupy poprzedniej. Grupa czwarta podsumowuje argumenty opozycji i propozycji. Jedna osoba z klasy musi być nominowana do pilnowania czasu (może to również być nauczyciel). Całą debatę prowadzi marszałek (Marshall). Uczestnicy mają po 4 minuty na zaprezentowanie swoich stanowisk (wszystkie osoby z grupy powinny mówić podczas debaty). Podczas debaty grupy mają czas na kilkakrotne zaprezentowanie swoich stanowisk. *'You will be divided into four groups plus one person to keep time and one person, the Marshall, to run the debate. Group one will present general view first. Group 2 will give their opinion in favour of the statement. Group three will oppose. Group four will summarize all of the arguments, so you should be making notes. Each of the groups will have four minutes to speak. There will be a few turns to speak'*.

Poproś uczniów, aby usiedli w swoich grupach. Przygotowanie do debaty polega na ich pracy w grupach, znalezieniu argumentów i zastanowienie się nad tym, jakiego języka będą używać i w jakim czasie kto będzie mówił. Marszałek również przygotowuje się do swojej roli, tutaj pomoc nauczyciela będzie

ważna, gdyż marszałek pracuje samodzielnie, bez wsparcia grupy. Najlepiej, żeby wszyscy przećwiczyli to, co będą mówić, przed debatą. Pomoc nauczyciela na tym etapie lekcji jest niezbędna.

Gdy wszyscy są gotowi, rozpocznijcie debatę. Marszałek powinien powitać wszystkich na debacie. Grupa pierwsza przedstawia stanowisko grupy. Grupa druga argumentuje. Grupa trzecia poddaje krytyce punkt widzenia grupy poprzedniej. Grupa czwarta podsumowuje argumenty opozycji i propozycji.

Etap 5) Evaluate / Oceń

Po zakończeniu debaty następuje moment na podsumowanie debaty przez wszystkich. Możesz wykorzystać kryteria oceny w [karcie pracy 3](#).

Dodatkowe rozwiązanie metodyczne

Carousel – to odpowiednie ćwiczenie na szybkie przedyskutowanie tematu. Dzielimy uczniów na dwie grupy. Połowę uczniów prosimy, aby ustawili się w małym kole, tak aby dotykali się ramionami. Następnie prosimy, aby odwrócili się twarzami na zewnątrz. Następnie drugą połowę uczniów prosimy, aby stworzyli większe, zewnętrzne koło i stanęli twarzą do kogoś z koła wewnętrznego, tak abyśmy mieli pary. Następnie wyjaśniamy uczniom, iż za chwilę będą rozmawiali, odpowiadając na pytanie nauczyciela przez 30 sekund (lub 1 minutę) z osobą, która stoi naprzeciwko nich. Gdy czas minie i usłyszą sygnał od nauczyciela (np. gwizdek), osoby stojące w kole zewnętrznym muszą się przesunąć o jedną osobę w lewo, znajdując w ten sposób nową osobę do rozmowy. Nauczyciel mówi kolejne pytanie i tak dyskusja jest kontynuowana.

KARTA PRACY 1

Should children play fighting?

KARTA PRACY 1

How bad are toy guns for kids?

KARTA PRACY 1

Do violent toys and games make children more violent?

KARTA PRACY 1

Will zero tolerance of war toys produce a less violent society?

KARTA PRACY 2**Informal Debate Phrases****When you give your point.**

- The first point I would like to raise is this...
- Our position is the following...
- Here's the main point I want to raise...
- I'd like to deal with two points here. The first is...
- Notice that the affirmative side has not addressed our main point.-
- Let me just restate my position.-
- Just to be clear, here is what I mean...

When you give concluding statements.

- To sum up, here are the main points our opponents have not addressed...
- We pointed out that...
- Our opponents have claimed that...
- To recap the main points...
- Let's sum up where we stand in this debate.
- Let me summarize our position in this debate.
- In summary, we want to point out that...
- Let's see which arguments are still standing.-
- Let's take stock of where we are in this debate.

When you want to reply to the other side.

- I see your point, but I think...
- Yes, I understand, but my opinion is that...
- That's all very interesting, but the problem is that...
- I'm afraid I can't quite agree with your point.-
- I think I've got your point, now let me respond to it.-
- We can see what you're saying. Here's my reply...

KARTA PRACY 3

Criteria	5 points	4 points	3 points	2 points	1 point	Total points
Respect for other team	All statements, body language, and responses were respectful	Statements, body language, and responses were respectful, but once or twice body language was not	Most statements, body language, and responses were respectful, but there was one sarcastic remark	All statements, body language, and responses were borderline appropriate. Some sarcastic remarks	All statements, body language, and responses were consistently not respectful	
Information	All information presented in a debate was clear, accurate and thorough	Most information presented in a debate was clear, accurate and thorough	information presented in a debate was clear, accurate, but was not usually thorough	Some information presented in a debate was accurate, but there were minor inaccuracies	Information had some major inaccuracies OR was usually not clear	
Organization	All arguments were clearly tied to an idea and organized in a logical fashion	Most arguments were clearly tied to an idea and organized in a logical fashion	Most arguments were clearly tied to an idea but some were not organized in a logical fashion	Some of the arguments were clearly tied to an idea and organized in a logical fashion	Arguments were not clearly tied to an idea nor organized in a logical fashion	

MODUŁ NAUCZANIA

Temat zajęć: War experiences

Klasa: VIII

Czas trwania zajęć: 6 jednostek lekcyjnych

Cele

Cele główne:

- wspieranie aktywności językowych uczniów w języku obcym
- rozwijanie motywacji uczniów do nauki języka angielskiego
- wspomaganie aktywności poznawczej uczniów poprzez uruchomienie procesów myślenia na niższym i wyższym poziomie podczas tworzenia Bloom's Balls (edukacja historyczna)

Cele szczegółowe:

- uczeń potrafi odpowiedzieć na pytania związane z czytaniem w języku angielskim
- uczeń rozumie tekst opisujący czyjeś doświadczenia w języku angielskim
- uczeń potrafi napisać krótki tekst, wykorzystując słownictwo związane ze zmysłami (sensory writing)
- uczeń potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu, tworząc piłkę Blooma

Metody / Techniki / Formy pracy

- nauczanie przez dociekanie
- metody aktywizujące
- Bloom's Ball

Środki dydaktyczne

- karta pracy 1

Opis przebiegu zajęć

Etap 1) Engage / Zaangażuj się

Zapytaj uczniów, czy lubią czytać. Jakie są ich ulubione książki? *'Do you like reading? What are your favourite books?'* (action, suspense, history, non-fiction, science fiction).

Następnie zadaj kolejne pytania dotyczące czytania, tak aby zaangażować uczniów, np. *What is the longest book you've ever read? Have you ever been to a book signing or met an author? How often do you go to the library? Is there a book you just couldn't finish? What was the title? What is the funniest book you have ever read? What do you think of the idea of e-books? Have you ever read a book and then watched a movie? Which was better? Have you ever read a book in English?* Zobacz, co uczniowie myślą na temat czytania i jakie mają zwyczaje czytelnicze.

Zaproponuj uczniom zrobienie quizu online pt. *'Are you a true bookworm?'* Mogą wykonać go na swoich komórkach. Możesz przesłać im link lub wygenerować QR kod, który uczniowie zeskanują swoimi telefonami i od razu znajdą się na stronie quizu.

<https://www.allthetests.com/quiz34/quiz/1514467857/Are-you-a-true-bookworm>

Wyniki dostępne są od razu po zakończeniu odpowiedzi na pytania.

Etap 2) Explore / Poznajaj

Sensory writing – powiedz uczniom, że będziecie pracować nad tekstem dotyczącym tematu wojennego (II wojna światowa), ale zanim przejdziecie do tekstu, chcesz, aby uruchomili swoją wyobraźnię i zmysły. *'Our topic today is war. Before we start working with a text, I would like to get creative and activate your senses.'*

Wyjaśnij, że sensory writing polega na opisanie miejsca, które sobie wyobrażamy, za pomocą słów związanych ze zmysłami. Nie możemy wprowadzić żadnych dialogów ani bohaterów. Chcemy sobie wyobrazić, jak gdybyśmy byli w tym miejscu. *'Sensory writing is about describing a place using your senses. You cannot add any dialogues or characters to it. It is about imagining ourselves in a place you're describing.'*

W naszym opisie możemy wykorzystać zmysł wzroku, węchu, słuchu, dotyku, smaku. *'In our writing we can use the sense of sight, smell, hearing, touch and taste.'*

Zapytaj uczniów, jak sobie wyobrażają opisanie czegoś z wykorzystaniem zmysłów? Niech podadzą kilka przykładów. *'How do you imagine writing with*

senses? Can you give a couple of examples?' Uczniowie najpierw zastanawiają się w parach, potem podają swoje pomysły.

Przykładowe odpowiedzi (zapisz na tablicy, przykłady przydadzą się za chwilę):

Sight – creating visual images for the reader using colours, eye descriptions of what you see, light, darkness.

Smell – a tool used to understand the environment around us – (un-pleasant) odors, (unwanted) scents, (awful, lovely, medicinal, smoky, stinky, bitter, rotten, smoky, choking) smell, a smell of...

Hearing – a description of sounds – voice, (hissing; painful) noises, a scream, to roar, (breating) sounds, a shriek, purring, a howl, a bark, a rustle, a whisper.

Touch – an important descriptive tool – icy, cold, warm, filthy, lukewarm, damp, to tremble, dry (mouth; throat), wet (hand).

Taste – eating, taste (something salty, bitter, sweet, sour, peppery, mild), tasteless.

Będą uczniom potrzebne przymiotniki i przysłówki. Często uczniowie używają tych samych słów, nie wymieniając ich na inne synonimy. Powiedz im o stronie internetowej Thesaurus, gdzie mogą wpisać prosty przymiotnik lub przysłówkę i otrzymają wiele synonimów, które mogą użyć. *'As you can see, you will need lots of nice adjectives and adverbs in your writing. I'd like to show you a website where you can find them'*

<https://www.thesaurus.com/browse/online>

Zróbcie kilka przykładów wspólnie. Zobaczcie np. co się wydarzy, jak wpiszeć słowo 'nice'.

Następnie poproś uczniów o napisanie krótkiego 'sensory war poem', uwzględniając zmysły i korzystając z Thesaurus.com (np. na komórkach). Daj uczniom początki zdań wiersza. Rozdaj każdemu kartę pracy 1. Na karcie pracy znajdują się dwie opcje zadania. Uczeń wybiera jedną. Wyznacz limit czasu na pisanie. Wiersze mogą być anonimowe. Następnie możecie wywiesić je w sali i podejść poczytać, a następnie podsumować całe zadanie.

Etap 3) Explain / Wyjaśnij

Bloom's Balls – Wyjaśnij uczniom, że będziecie robili projekt, który nazywa się Bloom's Ball Project. Polega on na stworzeniu piłki opisującej tekst. *'We're going to work on a Bloom's Balls Project, which is about making a ball based on a text.'*

Pokaż przykładowe prace uczniów na karcie pracy 2. Porozmawiajcie o tych projektach krótko. Czy

uczniowie zetknęli się już kiedyś z piłkami Blooma? Co o nich myślą?

Powiedz, że będziecie pracować na tekście opisującym życie rodziny żydowskiej podczas II wojny światowej w Holandii, a druga grupa będzie pracowała nad tekstem 'The Tattooist of Auschwitz'. *'One group is going to work on a text describing life of a Jewish family in the Netherlands, and another group on the text The Tattooist of Auschwitz'.* Podziel uczniów na dwie grupy albo na cztery grupy, jeśli masz liczną klasę. Grupa może być czteroosobowa.

Wyjaśnij uczniom, jak tworzy się piłkę Blooma. Piłka ma 12 stron, na każdej stronie piszemy informacje wg punktów na karcie pracy. Pokaż [kartę pracy 3](#). Upewnij się, że uczniowie rozumieją, na czym polegają ich zadania.

Etap 4) Elaborate / Opracuj

Rozdaj wydrukowane Bloom's Ball templates (12 szt na grupę) do wycięcia – [karta pracy 4](#).

Następnie podkreśl, że zanim uczniowie zaczną pracę, powinni podzielić zadania między sobą wg zadań w karcie pracy 3. Każdy ma mieć wyraźne zadanie do wykonania. Następnie rozdaj teksty, na których uczniowie będą pracować – [karta pracy 5 i 6](#).

Na koniec pracy pokaż uczniom, jak się łączy w całość piłkę Blooma – [karta pracy 7](#). Możesz też pokazać uczniom filmik, jak się łączy wszystkie strony piłki w jedną całość:

<https://www.youtube.com/watch?v=Bk3G6Ed9FYc>

Etap 5) Evaluate / Oceń

Projekt Bloom's Ball sam w sobie jest formą 'assessment' oceniania. Czytając wykonane prace wg punktów na karcie pracy 3, wiemy, czy uczniowie zrozumieli tekst, czy rozumieli, na czym polega zadanie oraz czy wykonali go poprawnie. Sami są w stanie to powiedzieć po wykonanej pracy.

KARTA PRACY 1

Option 1

War is .....

It sounds like .....

It smells like .....

It tastes like .....

It looks like .....

It feels like .....

Option 2

War is .....

I see .....

I hear .....

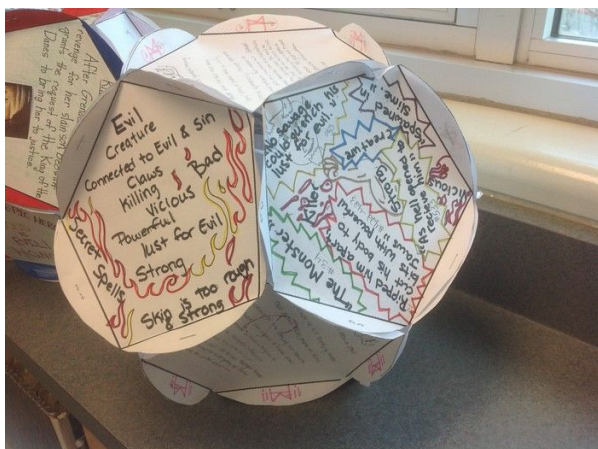
I taste .....

I smell .....

I feel .....

KARTA PRACY 2

źródło: <https://www.pinterest.com/pin/198158452335084272/>

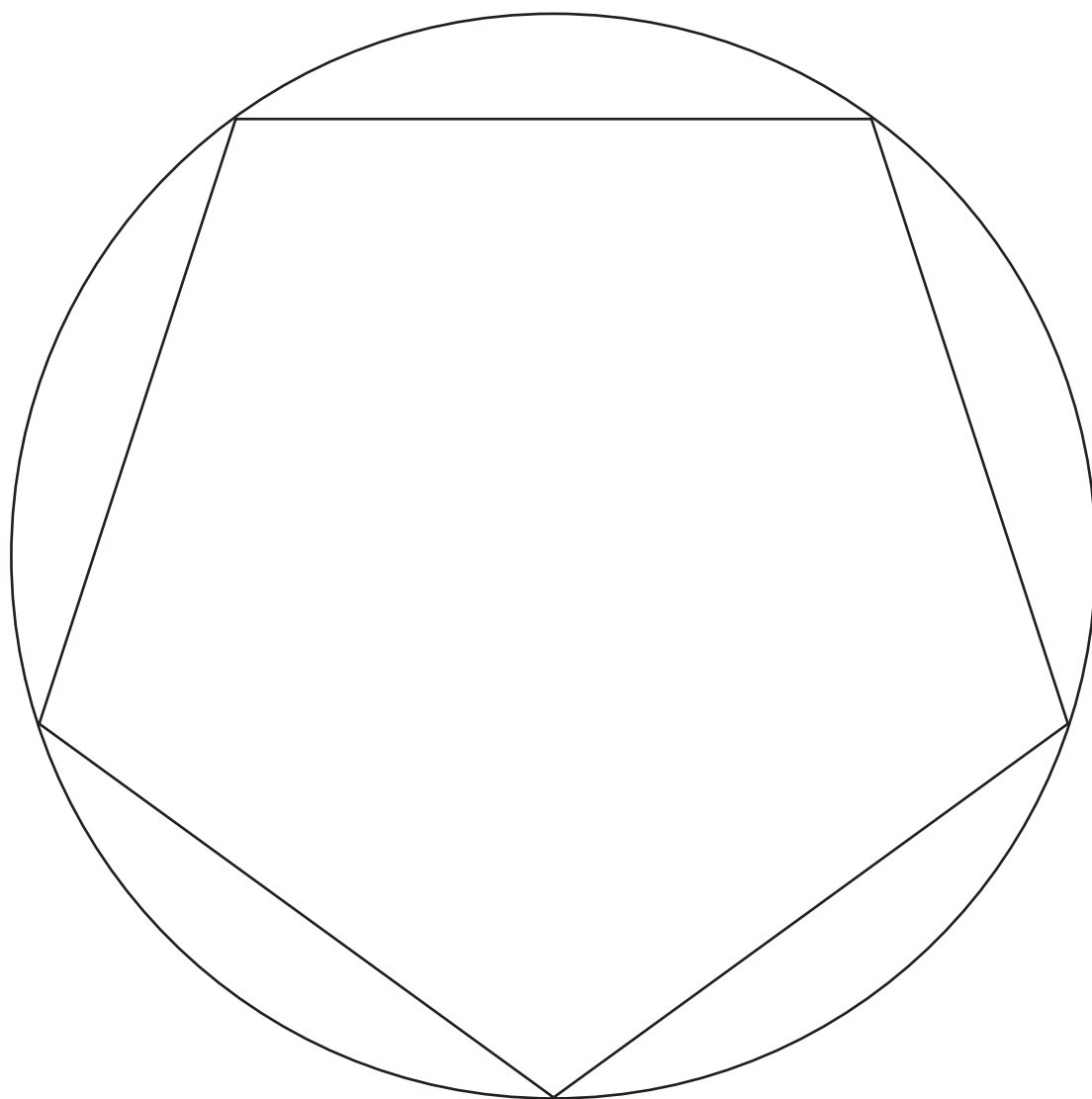
źródło <https://www.pinterest.com/pin/496029346461293342/>

źródło <https://www.growinggradebygrade.com/2016/09/use-bloom-balls-like-boss.html>

KARTA PRACY 3

- Circle 1 – Write the name and author of your text. Put your names on this circle also.
- Circle 2 – Draw a picture or map of the setting of your story. Label it.
- Circle 3 – List 10 unique or unusual words that the author used in this text.
- Circle 4 – List 3 problems faces by the character. Use complete sentences.
- Circle 5 – Write a poem about the story. The poem can be a rhyming one, haiku, acrostic poem, a 'shape' poem, etc. Your choice.
- Circle 6 – Write a paragraph telling your opinion of this text in one circle. Tell why you would or would not recommend it to a friend.
- Circle 7 – Draw a picture of the most exciting or the saddest part of your story. Explain your drawing in one or two sentences under your picture.
- Circle 8 – Describe the main character in your story. Include both the physical and personality characteristics in your description.
- Circle 9 – Write four facts about the author of your text.
- Circle 10 – In one paragraph write a different ending to your story.
- Circle 11 – Write a summary of the text – include only the plot and main ideas.
- Circle 12 – Write a paragraph describing connections from this text to your life.

KARTA PRACY 4

KARTA PRACY 5

Anne Frank's Life

Anne Frank is a Jewish girl who has to hide during World War 2 to escape from the Nazis. Together with seven other people, she hides in the secret place in Amsterdam. After more than two years of hiding, the Nazis discovered and deported them to the concentration camps. Anne's father, Otto Frank, is the only one of the eight people to survive. After her death Anne becomes world famous because of the diary she wrote while in hiding.

LIFE IN GERMANY

Anne Frank was born on 12 June 1929 in the German city of Frankfurt am Main, where her father's family lived for generations. She has a sister, Margot, who is three and a half years older.

Like many other Jews, Otto Frank and his wife, Edith, decide to leave Germany.

A NEW LIFE IN THE NETHERLANDS

Otto starts a business in Amsterdam and the family finds a home on the Merwedeplein. The children go to school, Otto works hard and Edith looks after the home.

When the war in Europe was coming, Otto and his family try to emigrate to England or the USA but they fail. On 1 September 1939, Germany invades Poland. It is the beginning of the Second World War.

WAR IN THE NETHERLANDS

For a while, there is hope that The Netherlands would not be involved in the war, but on 10 May 1940, German troops invade the country.

Five days later The Netherlands surrenders and is occupied. Anti-Jewish regulations soon start. Jews are allowed to go to many places. Anne and Margot must go to a Jewish school and Otto loses his business. Otto and Edith decide to go into hiding.

cd. KARTA PRACY 5

IN HIDING

On 5 July 1942, Margot Frank receives an information about a German work camp. The next day the Frank family go into hiding. They live in the secret place for more than two years!

In hiding, they have to keep very quiet, are often frightened and pass the time together as well as they can. There are people outside who help them with food, clothes and books, they are the group's contact with the outside world.

A DIARY AS A BESTFRIEND

Shortly before going into hiding, Anne receives a diary for her birthday. She starts writing. She writes about events in the secret place and about herself. Her diary is a great support to her. Anne also writes short stories and collects quotations from other writers in her 'book of beautiful sentences'.

Anne decides to edit her diary and create a novel called 'The Secret Annex'. She starts to rewrite, but Anne and the others, are discovered, and arrested before she finishes.

ARREST & DEPORTATION

On 4 August 1944, the people in hiding are arrested, together with their helpers. They are deported to Auschwitz.

Immediately after the arrests, their helpers rescue Anne's diary and papers that were left behind in the secret place. It has never been clear how the hiding place was discovered.

OTTO FRANK RETURNS

Otto Frank is the only one to survive the war. During his long journey back to The Netherlands, he learns that his wife, Edith, has died. He knows nothing about his daughters and still hopes to see them again. He arrives back in Amsterdam.

Otto Frank tries to find his daughters, but in July, he receives the news that they both died of disease in Bergen-Belsen. Miep Gies then gives him Anne's diary papers. Otto reads the diary and discovers a completely different Anne. He is very moved by her writing.

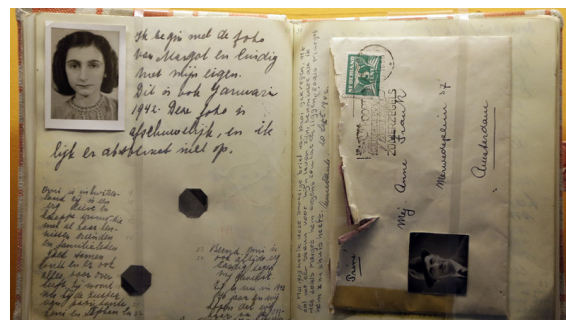

ANNE'S DIARY

Anne wrote in her diary that she wants to become a writer or a journalist in the future, and that she wants to publish her diary as a novel.

On 25 June 1947 The Secret Annex is published in an edition of 3,000. Many more editions follow, also translations, a play and a film.

People from all over the world learn of Anne Frank's story. Over the years, Otto Frank answers thousands of letters from people who

have read his daughter's diary. In 1960, the Anne Frank House becomes a museum. Otto Frank remains involved with the Anne Frank House until his death in 1980 and campaigns for human rights and respect.

źródło: <https://en.islcollective.com/english-esl-worksheets/grammar/present-simple-tense/anne-frank/104842>

KARTA PRACY 6

The Tattooist of Auschwitz

It is April, 1942, and 25-year-old Lale is going through Europe in a train with other Jewish men. Nobody knows where they're going. Lale's family is from Krompachy, Slovakia, and when he heard that the Nazis were making Jewish families to give the government a child older than 18, he offered himself up. The Germans said he would work, so he dressed in a suit. But after days on the train without food, he could tell his new job won't require a suit.

When the train arrives at its destination, SS officers force the passengers out and yell orders. Lale follows instructions of the Nazis. He then goes with the others into a building, where they line up and wait for identification numbers to be tattooed on their arms. During this process, he learns that he has arrived at Auschwitz, where he'll work. When getting their tattoos, the prisoners are told to undress and enter a large shower together.

Afterwards, they find that their clothes are exchanged with striped prisoner clothes, which Lale puts on before the Nazis shave his head. He's then taken to a nearby location called Birkenau, which is several miles from Auschwitz's main area. He is assigned to Block 7, a building full of bunk beds for prisoners. Lale and a man he met on the train named Aron share a bunk with two other people and spend the night waiting for morning, when they'll finally get food. In the middle of the night, Lale goes outside to pee, he sees three prisoners talking, but before he gets too close, he sees two SS officers coming near. Without a warning, they shoot the three prisoners. Devastated, Lale promises himself that he'll survive Auschwitz no matter what.

A quote:

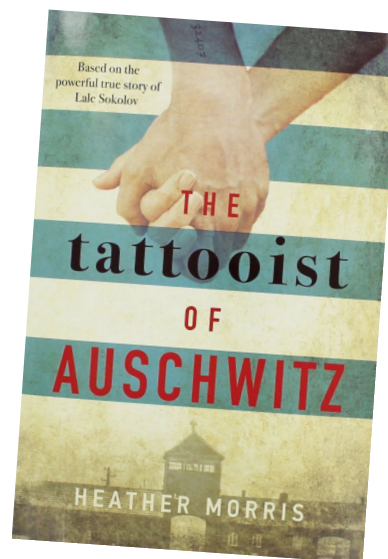
"You want me to tattoo other men?"

"Someone has to do it."

"I don't think I could do that. Scar someone, hurt someone—it does hurt, you know."

Pepan pulls back his sleeve to reveal his own number. "It hurts like hell. If you don't take the job, someone will who has less soul than you do, and he will hurt these people more."

Luckily, Lale speaks multiple languages, so he's able to communicate with many people.

The Tattooist of Auschwitz is based on the life of Lale Sokolov and his experience in the Auschwitz-Birkenau concentration camp located in Birkenau, Poland. Lale entered

Birkenau as a prisoner in 1942 and he worked as the camp's tattooist, staying there until January of 1945. At this point, Lale was moved by the Nazis to a concentration camp in Mauthausen-Gusen in Austria. When he finally escaped the Nazis, he returned to his native Slovakia where he looked for Gita and he soon found her.

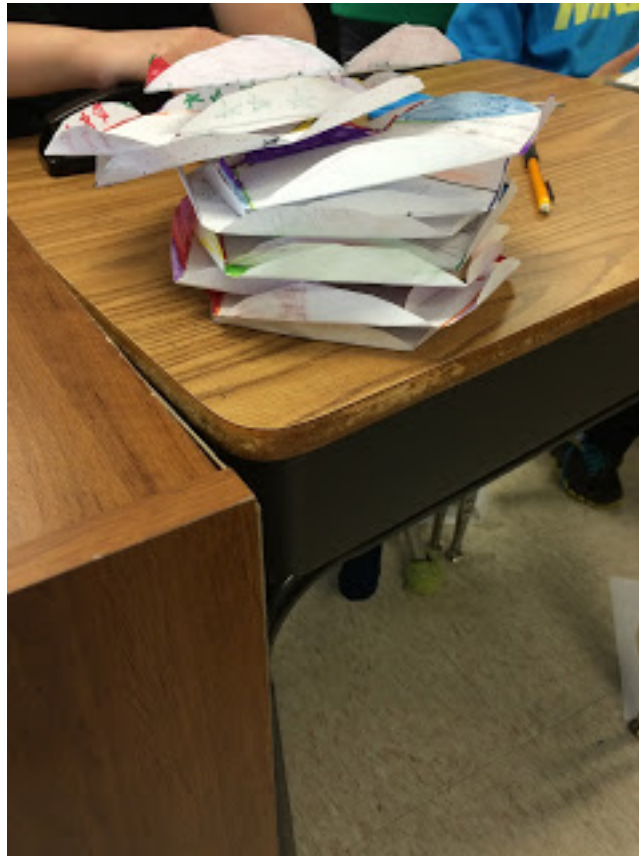

By October 1945, the couple got married and they set up a home in Bratislava, where they opened a factory that produced fabrics. In the coming years, Lale and Gita worked quietly to support the creation of a Jewish state in Israel, sending money out of the country. When the Soviet Union discovered this Lale was sent to prison. Thankfully, he was let out shortly after, but by then Gita left Europe and went to Australia. In Melbourne, Gita gave birth to their only son Gary, and Lale once more opened a fabric and clothing business.

For years, Lale stayed quiet about his time in the concentration camps because he was afraid that people would think he was a Nazi collaborator, because he worked as the tattooist. When Gita died in 2003, he decided to tell his story. Lale died in 2006, 12 years before The Tattooist of Auschwitz was published.

źródło: <https://www.litcharts.com/lit/the-tattooist-of-auschwitz>

KARTA PRACY 7

źródło: <https://www.growinggradebygrade.com/2016/09/use-bloom-balls-like-boss.html>

How to Put Your Bloom Ball Together

Preparation

Choose a panel to be the base. Select 5 panels to staple to this base. Lay them out, consider the orientation, and staple the sides together. Repeat with the remaining 6 panels.

Mid-Way

After stapling the panels to the two bases and to each other, you should have two halves.

Finishing

Staple the two halves together to create the dodecahedron, your completed Bloom Ball.

źródło: <https://gallowayapworld.wordpress.com/2019/01/25/non-western-belief-systems/>